روزنامه
کسب و کار
Business
kasbokarnewspaper
kasbokarnews
سال هشتم | شماره ۲۳۷۵ | دوشنبه ۲۹ آذر ماه ۱۴۰۰ | ۱۴ جمادی الاول ۱۴۴۳ | ۱۹ دسامبر ۲۰۲۱ | ۴ صفحه ۲۰۰۰ تومان روزنامه فرهنگی، اقتصادی صبح ایران پیامک: ۳۰۰۰۴۸۰۰ www.kasbokarnews.ir

شاخص بورس روز گذشته بار دیگر نزولی شد

بورس در انتظار حمایت

صفحه۲

صفحه۳

سرمقاله

شرایط تحقق کاهش نرخ تورم

مرتضی افقه، اقتصاددان

در شرایطی که امروز اقتصاد ایران در آن قرار دارد تنها به شرط رفع تحریم ها می توان به کاهش تورم امیدوار بود. تورم تک رقمی که فعلا رویایی بیش نیست و شاید با رفع تحریم ها ...

متن کامل در صفحه ۴

وزیر صمت:

خودرو را فقط ۳۰ درصد گران کردیم

صفحه۲

جزئیات شناسایی ۱۰۰۰ دلال ارز

صفحه۲

رفت و برگشت قیمت دلار

صفحه۲

فاصله افزایش دستمزد با نرخ تورم

دیدگاه های متفاوتی در خصوص اثر افزایش حداقل دستمزد بر تورم وجود دارد. بسیاری از کارشناسان اقتصادی بر این باروند که دولت یا باید به سمت کاهش نرخ تورم و تک رقمی شدن آن برود یا اینکه هر سال دستمزدها را همسو با نرخ تورم افزایش دهد. اما در مقابل هستند کسانی که معتقدند دولت بخاطر کسری بودجه توان پرداخت حقوق کارکنان خود را ندارد و در نهایت مجبور به چاپ پول می شود. این چاپ پول برای پرداخت حقوق کارمندان، موجب ایجاد یک تورم برای همه می شود. قطعاً دولت سیزدهم راه بسیار سختی در پیش دارد. اما مهمترین توصیه سیاستی این است که همراه با افزایش تورم در کشور، افزایش متناسب حداقل دستمزد ضروری است تا کاهش حداقل دستمزد ...

۳

درج قیمت تولید روی ۸ کالا

رئیس سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان با بیان اینکه درج قیمت تولیدکننده بر روی کالاها به معنی فاکتور خرید است، تاکید کرد که عرضه کننده مکلف است قیمت فروش به مصرف کننده نهایی را روی شلف یا کالا به اطلاع مصرف کننده نهایی برساند. عباس تابش در یک برنامه تلویزیونی درباره درج قیمت تولیدکننده به جای قیمت مصرف کننده بر روی کالاها اظهار کرد: در طرح قدیمی سال ۱۳۹۷ قرار بود به طور کلی قیمت از روی کالا حذف شود، اما در طرح جدید قیمت تولیدکننده به جای قیمت مصرف کننده روی کالا درج می‌شود. یکی از مشکلاتی که اخیرا با آن مواجه بودیم ارائه تخفی‌های...

۲

چه خبر از پرداخت سود سهام عدالت؟

پرداخت سود سهام عدالت سال ۱۳۹۸ درحالی برای نخستین مرتبه در سه مرحله صورت گرفت که دو مرحله آن تحقق یافته اما مرحله سوم آن که باید از سوی یکی از شرکت‌ها صورت می گرفت، همچنان در هاله ای از ابهام است. به گزارش ایسنا، سود سهام عدالت سال های ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۷ طی یک مرحله به حساب مشمولان سهام عدالت واریز شد، اما سود سال ۱۳۹۸ سرنوشت دیگری داشت و قرار شد طی دو مرحله به حساب سهامداران واریز شود. در این راستا، مرحله نخست در ۲۸ اسفندماه سال ۱۳۹۹ واریز شد و مشمولان ۵۰ درصد سود سهام خود را دریافت کردند. بر این اساس، میزان سود مشمولان که ارزش اولیه سهام آن‌ها ۵۳۲ هزار تومان بود، حدودا ۲۰۰ هزار تومان و مشمولانی که ارزش اولیه سهام آن ها یک میلیون تومان بود، حدودا ۴۰۰ هزار تومان دریافت کردند. همچنین افرادی سهام سهام عدالت ۴۹۲ هزار تومانی داشتند ۹۱ هزار تومان و افرادی که دارای سهام عدالت ۴۵۲ هزار تومانی بودند نیز ۸۴ هزار تومان دریافت کردند.

پرداخت نصفه و نیمه مرحله دوم سود

هرچند قرار بود فاصله واریز سود مرحله اول تا دوم ناچیز باشد و وعده های زیادی هم درمورد واریز بخش دوم سود از سوی مسئولان داده شد اما در نهایت بخش دوم سود در ۱۴ تیرماه واریز شد.

از سوی دیگر قرار بود در مرحله دوم ۵۰ درصد باقی مانده واریز شود اما به دلیل عدم پرداخت سود از سوی برخی شرکت ها به حساب شرکت سپرده گذاری مرکزی، مشمولان در کل ۹۰ درصد سود خود را دریافت کردند.

بر این اساس، در مرحله دوم واریز سود، سهامدارانی که ارزش اولیه آنها یک میلیون تومان است ۱۴۴ هزار تومان دریافت کردند و مشمولانی که دارای سهام عدالت با ارزش اولیه ۵۳۲ هزار تومانی هستند در مرحله دوم ۷۶ هزار تومان دریافت کردند.

کدام شرکت ها سود پرداخت نکردند؟

البته از مجموع ۳۶ شرکت بورسی و فرابورسی از دو شرکت معدنی و صنعتی گلگهر و پتروشیمی جم به دلیل افزایش سرمایه آنها سود سهام مشمولان دریافت نشد تا مشمولان سهام عدالت از مزایای حق تقدم و سهام جدید ناشی از افزایش سرمایه بهره‌مند شوند. همچنین شرکت‌های مخابرات ایران و گروه مپنا تمام یا بخشی از سود سهام خود را پرداخت نکرده بودند.

وعده تعیین تکلیف سود سهام عدالت تا پایان سال

در این راستا، اواسط شهریورماه محمدعلی دهقان دهنوی، رئیس سابق سازمان بورس و اوراق بهادار اعلام کرد که بخشی از عدم پرداخت به دلیل افزایش سرمایه شرکت‌ها بود. شرکت‌هایی که سود خود را پرداخت نکردند از نظر انضباطی با آن‌ها برخورد می‌شود. از آنجاکه مقدار سود کم است، با سود سال ۱۳۹۹ پرداخت می‌شود، زیرا پرداخت سود سال ۱۳۹۹ نیز نزدیک است، مجامع برگزار شده است. اخیرا نیز مجید عشقی رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار در مورد پرداخت سود سهام عدالت اعلام کرد که ۹۸ درصد سود سال ۱۳۹۸ پرداخت شده و تنها دو درصد متعلق به مخابرات باقی مانده است. وی همچنین بر این موضوع تاکید کرد که برای این عدم پرداخت نیز از شرکت مخابرات شکایت شده و سازمان خصوصی سازی نیز در حال پیگیری آن است. عشقی در مورد سود سهام عدالت سال ۱۳۹۹ نیز گفت: این موضوع در جلسه آتی شورای عالی بورس مطرح می‌شود و در مورد نحوه دریافت مبالغ از شرکت‌ها تصمیم گیری خواهد شد. امیدواریم پرداخت سود تا پایان سال انجام شود. درواقع درحالی وعده واریز سود سهام عدالت سال ۱۳۹۹ تا پایان سال داده شده که هنوز سود سال ۱۳۹۸ تمام و کمال به حساب مشمولان واریز نشده است و مشخص نیست باقی مانده سود سال ۱۳۹۸ نیز همزمان با سود سال ۱۳۹۹ واریز شود یا خیر.

چشم‌انداز بازار ۲۰۲۲ با افزایش تورم چگونه خواهد بود؟

در چند هفته آخر سال ۲۰۲۱، صدها میلیارد دلار پول نقد در دست سرمایه‌گذاران بزرگ قرار گرفته است و این ذخیره پولی زمینه را برای انتقال به سهام در سال جدید فراهم می کند. به گزارش ایسنا به نقل از سی ان بی، بر اساس داده‌های شرکت گلدمن ساکس، سرمایه‌گذاران هفته گذشته بیش از ۴۳ میلیارد دلار به صندوق‌های بازار پول افزودند که این میزان مجموع وجه نقد جمع‌آوری‌شده در هفت هفته گذشته را به ۲۲۶ میلیارد دلار رساند. داده‌ها نشان می‌دهد که با وجود افزایش سهام، ذخیره بازار پول در سال ۲۰۲۱ کاهش نیافته به‌طوری که دارایی‌های تحت مدیریت به صورت معادل نقدی نزدیک به رکورد ۴.۷ تریلیون دلار بوده است. اسکات روبنر، تحلیلگر بخش بازارهای جهانی گلدمن ساکس گفت: فرضیه اصلی من این است که در اوایل سال ۲۰۲۲ پس از جلسات تخصیص دارایی اتاق هیئت مدیره در دسامبر، پول از نقدینگی با بازده واقعی منفی همچنین از اوراق قرضه خارج می‌شود. روبنر افزود: بازخورد تا حد زیادی این خواهد بود که سرمایه‌گذاران با افزایش تورم پول نقد زیادی در اختیار دارند. بر اساس نظرسنجی ماهانه مدیر صندوق بانک آمریکا، تخصیص نقدی سرمایه‌گذاران از نوامبر تا دسامبر ۱۴ درصد افزایش و به ۳۶ درصد رسید که بالاترین میزان قرار گرفتن در معرض نقدینگی از ماه مه ۲۰۲۰ است. بسیاری از جابجایی پول نقد ممکن است در ژانویه رخ دهد و طبق گفته گلدمن، ژانویه معمولا ۱۳۴ درصد از جریان‌های سالانه را تشکیل می‌دهد، به این معنی که در این ماه معمولا جریان ورودی زیادی وجود دارد در حالی که بقیه سال دارای جریان خالص خروجی است. این مورد به نظریه قدیمی وال استریت در مورد «اثر ژانویه» اشاره می کند؛ در ماه اول سال یک رالی فصلی (بازه زمانی است که قیمت سهام و شاخص بازار دائما رشد می کند) در سهام وجود دارد. به نظر می‌رسد که بازار در پایان سال با جهش سهام در یک رالی کاهشی، ابهام‌های بزرگ را پس از اینکه فدرال رزرو از کاهش بیشتر خرید ماهانه اوراق قرضه خود خبر داد، پشت سر گذاشته است. استراتژیست‌های موسسه بلک راک در چشم‌انداز بازار ۲۰۲۲ خود گفتند: «ما شاهد بازده مثبت سهام در یک سال دیگر به همراه یک سال کاهشی برای اوراق قرضه هستیم. بانک‌های مرکزی شروع به افزایش نرخ خواهند کرد اما نسبت به تورم تحمل بیشتری خواهند داشت همچنین به دلیل سویه‌های جدید ویروس کرونا شروع مجدد قدرتمند فعالیت اقتصادی به تعویق خواهد افتاد اما از مسیر خارج نخواهد شد.»

نفت در برابر مسکن

موضوع تهاتر نفت در قبال ساخت مسکن توسط سازندگان طرح نهضت ملی مسکن کم‌کم دارد جدی می‌شود و در این خصوص وزارت راه و شهرسازی منتظر ایجاد ساز و کاری توسط مجلس و وزارت نفت است. به گزارش ایسنا، مجلس و وزارت نفت در حال تهیه چارچوبی به منظور تهاتر نفت با پیمانکاران پروژه‌های عمرانی وزارت راه و شهرسازی از جمله طرح نهضت ملی مسکن هستند. این خبر را محمودزاده ـ معاون وزیر راه و شهرسازی ـ اعلام کرده و گفته است اگر این مساله محقق شود گشایش خوبی در زمینه تامین مالی پروژه‌ها ایجاد خواهد کرد. زمزمه‌های استفاده از شرکتهای خارجی در پروژه جهش تولید و تامین مسکن (نهضت ملی مسکن) از ماههای قبل شنیده شد. اما مسئولان وزارت راه و شهرسازی اعلام کردند که قرار نیست خارجی‌ها نیروی انسانی وارد کنند بلکه از توان فنی آنها در جهت ارتقای تکنولوژی ساخت استفاده خواهد شد. روز گذشته نیز احمد دنیامالی ـ عضو شورای عالی مسکن ـ از مذاکره با شرکتهای چینی، ترک و اروپایی به منظور ورود به بخش کوچک حدود ۱۰ درصد طرح نهضت ملی مسکن در زمینه ورود فناوریهای نوین خبر داد. اما با توجه به کمبود منابع و تحریمهای بانکی کشورمان یکی از سوالات اساسی، چگونگی تامین مالی و انجام مبادلات بانکی با شرکتهای خارجی است که از همان ابتدا بحث تهاتر نفت مطرح شد. آخرین خبری که محمود محمودزاده ـ معاون وزیر راه و شهرسازی ـ در این خصوص به خانه ملت اعلام کرده آن است که وزارت راه و شهرسازی منتظر ایجاد ساز و کاری توسط وزارت نفت و مجلس شورای اسلامی برای انجام تهاتر نفت با ساخت پروژه‌های عمرانی و یا بابت پرداخت بدهی پیمانکاران است. به گفته محمودزاده: پیمانکارانی که در پروژه‌های عمرانی کار می کنند، عموما مصارف خُرد دارند لذا باید به صورت دقیق مکانیزم تهاتر نفت و نحوه پرداخت آن مشخص شود. اگر چارچوبی که مجلس و وزارت نفت برای تهاتر نفت با پیمانکاران پروژه‌های عمرانی در دستور کار دارد اجرایی شود، گشایش خوبی در زمینه تامین منابع مالی پروژه های ایجاد خواهد شد. معاون مسکن و ساختمان وزارت راه و شهرسازی اظهار کرد: ورود شرکت‌های خارجی برای ساخت واحدهای طرح نهضت ملی مسکن به بهانه تهاتر نفت نیست، بلکه هدف اصلی این اقدام ورود تکنولوژی ساخت صنعتی ساختمان است اما اگر امکان تهاتر نفت با انبوه‌سازان به عنوان یکی از راه‌های تامین منابع مالی ساخت مسکن فراهم شوند، اتفاق خوبی خواهد بود.

ورود نخستین مورد اُمیکرون به ایران از امارات

معاون بهداشت وزارت بهداشت درباره شناسایی سویه امیکرون کرونا در ایران توضیح داد. به گزارش ایسنا، دکتر کمال حیدری، گفت: پس از سه هفته که سازمان بهداشت جهانی نسبت به سویه امیکرون که از آفریقای جنوبی شروع شد و سپس به اروپا رسید ابراز نگرانی کرد، امروز بعد از ۸۵ کشور، ما هم شناسایی سویه مثبت امیکرون را از آزمایشگاه مرجع خود تایید کردیم. وی افزود: با توجه به میزان سرایت بالای امیکرون اقدامات و برنامه‌ریزی‌هایی در جلسه اضطراری با حضور وزیر بهداشت صورت گرفت و از طرفی چون اکنون وضعیت خوبی در کشور داریم، باید تدبیری داشته باشیم که با کمترین آسیب از این شرایط عبور کنیم. او ادامه داد: فرد شناسایی شده مبتلا امیکرون میانسالی بود که از امارات وارد ایران شده بود و ساکن تهران است. پس از شناسایی او اقدامات لازم برای قرنطینه فرد و اطرافیانش انجام شد و ان‌شاءالله در مراحل بعدی بتوانیم با آسیب کم شرایط را رد کنیم.

رویگردانی سرمایه گذاران خارجی از سهام شرکت‌های ژاپنی

ایسنا/خراسان رضوی بازارهای سهام یومیوری شیمبون (Yomiuri ShimbunStock) به‌دلیل کاهش پولی جهانی از زمان شروع همه‌گیری کووید-۱۹ مملو از صندوق‌های سرمایه‌گذاری شده است اما قیمت سهام شرکت‌های ژاپنی به کندی بهبود می‌یابد. سهام ژاپنی‌ها به‌طور فزاینده‌ای از شاخص‌های سهام جهانی حذف می‌شوند و اگر این روند ادامه یابد، می‌تواند بر جذب سرمایه شرکت‌ها تاثیر بگذارد. به گزارش ایسنا به نقل از ژاپن نیوز، شرکت‌های ژاپنی در حال بررسی این مورد هستند که آیا می‌توانند سرمایه‌گذاری‌های خود را با هدف رشد که گفته می‌شود کمتر از سرمایه‌گذاری‌های شرکت‌های خارجی است، افزایش دهند و پول بیشتری برای دستیابی به رشد بیشتر جذب کنند. در نوامبر، شرکت مالی آمریکایی مورگان استنلی کپیتال اینترنشنال (MSCI)، ارائه‌دهنده خدمات مالی پیشرو در ایالات‌متحده پس از بررسی موضوعات منتخب در شاخص سهام خود ۱۵ شرکت ژاپنی ازجمله شرکت‌های معروفی مانند یامادا هلدینگ، شرکت کاسیو کامپیوتر و شرکت فرآوری مواد غذایی ان اچ را از این فهرست حذف کرد و دو شرکت ژاپنی (Open House Co و Benefit One Inc) نیز به تازگی انتخاب شدند. به گفته یکی از مقامات یک شرکت بزرگ اوراق بهادار، حذف شرکت‌های ژاپنی به معنی «خروج پول‌های خارجی از ژاپن» است. دلیل این امر این است که کارگزاری‌های جهان، تراست‌های سرمایه‌گذاری مرتبط با شاخص ام‌اس‌سی‌آی (MSCI) را به ارزش بالغ بر ۱۶ تریلیون دلار (حدود ۱۸۰۰ تریلیون ین) می‌فروشند. این سومین بار متوالی از نوامبر سال گذشته بود که بیش از ۱۰ شرکت ژاپنی از شاخص ام‌اس‌سی‌آی (MSCI) حذف شدند و بیشترین میزان از زمان حذف ۲۰ شرکت در ماه مه ۲۰۱۱، بلافاصله پس از زلزله بزرگ شرق ژاپن بود. این حذف‌ها به‌دلیل افت ارزش سهام ناشی از بهبود آهسته عملکرد تجاری شرکت‌های ژاپنی بود و گفته می‌شود که سهام در شاخص ام‌اس‌سی‌آی (MSCI) بر اساس جمع مبلغ سرمایه بازار آنها و سایر عوامل انتخاب می‌شوند. شاخص بازار سهام برای بورس اوراق بهادار توکیو (Nikkei ۲۲۵) در مقایسه با این بازارهای سهام جهانی کم رنگ می‌شود. در حالی که شاخص این سهام در پایان نوامبر ۷۰ درصد افزایش داشت، در مقایسه با پایین‌ترین میزان در مارس ۲۰۲۰ زمانی که قیمت سهام در بحبوحه همه‌گیری پایین‌تر بود، میانگین صنعتی ۳۰ سهام داوجونز ۹۰ درصد افزایش داشت.

توجه
روزنامه سراسری کسب و کار
در سراسر کشور نماینده فعال می‌پذیرد
جهت هرگونه هماهنگی با شماره تماس ۰۹۱۲۳۹۰۶۰۵۴ (آقای مسعود شریعت‌زاده) تماس حاصل نمایید.
توجه

سکه طرح جدید ۱۹۰ هزار تومان ارزان شد

قیمت هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح جدید یکشنبه ۲۸ آذر ۱۴۰۰ در بازار آزاد تهران با ۱۹۰ هزار تومان کاهش نسبت به دیروز به ۱۲ میلیون و ۹۴۰ هزار تومان رسید. قیمت هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح قدیم نیز ۱۲ میلیون و ۶۳۰ هزار تومان، نیم سکه ۶ میلیون و ۷۸۰ هزار تومان، ربع سکه ۳ میلیون و ۷۸۰ هزار تومان و سکه یک گرمی ۲ میلیون و ۳۵۰ هزار تومان است. قیمت هر اونس طلا در بازارهای جهانی نیز ۱۷۹۸ دلار و ۷۳ سنت و هر گرم طلای ۱۸ عیار در بازار تهران یک میلیون و ۲۷۸ هزار و ۹۰۸ تومان است.

اخبار

وزیر صمت:

خودرو را فقط ۳۰ درصد گران کردیم

وزیر صمت اظهار داشت: خودشورای رقابت در سال گذشته ۳ نوبت قیمت خودرو را افزایش داد، مجموعا ۹۰ درصد در سال گذشته قیمت خودرو افزایش پیدا کرد. افزایش قیمت امسال حدود ۳۰ درصد بود که حدود یک سوم سال قبل است. سیدرضا فاطمی امین در گفت‌وگو با ایلنا در مورد ابراز نارضایتی اعضای شورای رقابت در مورد افزایش قیمت خودرو در ستاد تنظیم بازار اظهار کرد: خودشورای رقابت در سال گذشته ۳ نوبت قیمت خودرو را افزایش داد، مجموعا ۹۰ درصد در سال گذشته قیمت خودرو افزایش پیدا کرد. افزایش قیمت امسال حدود ۳۰ درصد بود که حدود یک سوم سال قبل است. وی افزود: ما در یک دوران گذار هستیم، دوره اعضای قبلی شورای رقابت تمام شده و الان اعضای جدید در حال معرفی هستند. عضویت اعضای قبلی در شورای رقابت وجاهت قانونی ندارد. وزیر صمت در پاسخ به سوالی در مورد قانونی بودن کنار گذاشته شدن شورای رقابت از قیمت گذاری خودرو و افزایش قیمت خودرو گفت: این روند کاملا قانونی بوده است. وی در مورد مصاحبه‌های منتقدانه اعضای شورای رقابت بیان کرد: شورای رقابت الان وجود ندارد، چراکه دوره شورای رقابت قبلی تمام شده و اعضای جدید در حال معرفی هستند. اظهارنظرهای صورت گرفته توسط اعضای قبلی شورای رقابت بوده است. فاطمی امین در پاسخ به سوالی پیرامون طرح پیشنهاد استیضاح وی در مجلس گفت: این بحث‌ها خیلی جدی نیست.

شاخص بورس روز گذشته بار دیگر نزولی شد

بورس در انتظار حمایت

روز گذشته ۲۸ آذر ۱۴۰۰ شاخص کل بورس دوباره کانال ۱,۳ میلیونی را از دست داد و پس از یک روز به کانال ۱,۲ میلیونی بازگشت. همچنین روز گذشته گروه‌های پالایشی و بانکی قرمزترین گروه‌های بازار سهام بودند.

بورس تهران کانال عوض کرد

به گزارش اقتصادنیوز، در معاملات روز یکشنبه، ۲۸ آذر ۱۴۰۰، شاخص کل بورس پایتخت نتوانست کانال ۱,۳ میلیونی را حفظ کند. شاخص با کاهش ۱۳ هزار و ۸۷۲ واحدی نسبت به دیروز به رقم یک میلیون و ۲۹۱ هزار واحد رسید. شاخص هم وزن نیز افت کرد و با کاهش ۳ هزار و ۴۸۵ واحدی در سطح ۳۴۳ هزار و ۴۹۲ واحدی ایستاد. همچنین شاخص کل فرابورس (آیفکس) ۱۳۷ واحد پائین آمد و در سطح ۱۸ هزار و ۴۴۹ واحد قرار گرفت.

گروه‌های قرمز بورس

قیمت سهام اغلب نمادهای پالایشی و بانکی بازار کاهش داشت و دو گروه فراورده‌های نفتی، کک و سوخت هسته‌ای و بانک‌ها و مؤسسات اعتباری قرمزترین گروه‌های بورس بودند.

افزایش ارزش معاملات خرد

روز گذشته ارزش معاملات کل بازار سهام با رشد ۶ درصدی به رقم ۴ هزار و ۷۱۱ میلیارد تومان افزایش یافت. ارزش معاملات اوراق بدهی در بازار ثانویه ۳۱۶ میلیارد تومان بود که ۷ درصد از ارزش کل معاملات بازار سرمایه را تشکیل می‌دهد. ارزش معاملات خرد سهام نیز رشد کرد و با افزایش ۱۳ درصدی نسبت به روز کاری قبل به رقم ۲ هزار و ۹۴۳ میلیارد تومان رسید که ۶۲ درصد از ارزش کل معاملات بازار را شامل می‌شود.

نمادهای تأثیرگذار بر شاخص‌ها

روز گذشته نمادهای «فولاد»، «فملی» و «شستا» بیشترین تأثیر را در افت شاخص کل داشتند و «فارس»، «شپدیس» و «کنور» بیشترین تأثیر مثبت را بر شاخص داشتند. در فرابورس نیز نمادهای «زاگرس»، «آریا» و «شاوان» بیشترین تاثیر کاهنده را بر شاخص کل فرابورس داشتند و «شگویا»، «فرابورس» و «شجم» بیشترین تاثیر مثبت را بر شاخص داشتند. در جدول پرتراکنش‌ترین نمادهای بورس کالا صدرنشین است و خودرو و خساپا در رتبه‌های بعدی هستند. در فرابورس نیز نمادهای فرابورس، توسن و شگویا پرتراکنش‌ترین نمادها هستند.

دو سمت سبز و قرمز بازار

در پایان معاملات روز شنبه، ۸۹ نماد رشد قیمت داشتند که ۵۳ نماد بورسی و ۳۶ نماد فرابورسی بودند. همچنین ۳۹۵ نماد کاهش قیمت داشتند که ۲۸۸ نماد بورسی و ۱۰۷ نماد فرابورسی بودند. به عبارت دیگر، ۱۸ درصد بازار رشد قیمت داشتند و ۷۸ درصد بازار افت قیمت داشتند.

دلار کوتاه آمد

رفت و برگشت قیمت دلار

گروه اقتصاد ایران و جهان
News kasbokar@gmail.com

چند روزی است تمام افت و خیز نرخ دلار حول ۳۰ هزار تومان بوده و روی این عدد بازی کرده است. معاملات دلار در این روزها دو نیمه متفاوت داشته؛ یک روز صبح تا ظهر صعودی، بعدازظهر کاهشی و روز دیگر برعکس. در حال حاضر معامله‌گران دچار سندروم سردی و گرمی زودهنگام هستند، با یک خبر تب صعودی بالا می رود و با خبری دیگر عرق سردی روی پیشانی بازار می‌نشیند و بازار دچار افت می‌شود.

طبق پیش‌بینی قیمت دلار با پایان دور هفتم مذاکرات قدری عقب‌نشینی کرد و بازار دلار آرام گرفت. قیمت سکه نیز کاهش یافت.

به گزارش اکوایران، قیمت دلار در شروع معاملات امروز ۳۵۰ تومان از عصر روز گذشته پایین‌تر بود و به طور معناداری کاهش یافته بود. قیمت دلار متشکل نیز تغییراتی منفی را در شروع معاملات امروز ثبت کرد، اما تغییرات قیمت متشکل کمتر بود. قیمت دلار متشکل با افت ۱۳۵ تومانی روی ۲۷ هزار و ۶۷ تومان قرار گرفت. بازار دلار در دو هفته گذشته تحت تاثیر فضای خبری مذاکرات، نوسانات شدیدی را ثبت کرد و تغییرات مثبت معناداری داشت، شکاف بین قیمت دلار و قیمت دلار متشکل نیز بزرگ شده بود. پیش‌بینی می‌شد با پایان دور هفتم مذاکرات بازار قدری آرام گیرد. حرکت قیمت دلار به سمت پایین در شروع معاملات امروز به نوعی این پیش‌بینی را تایید می‌کرد. باید در پایان روز فاصله بین قیمت دلار و قیمت دلار متشکل را با روز گذشته مقایسه کرد و دید آیا واگرایی قیمتی در بازار دلار در حال اصلاح شدن است یا خیر.

راهکار دولت برای کنترل نوسان قیمت دلار چیست؟

از اخباری که در شبکه‌های اطلاع‌رسانی مبادله ارز جلب توجه می‌کرد، می‌توان به اظهارات وزیر اقتصاد در مورد شناسایی سوداگران ارزی اشاره کرد. بر اساس اظهارات خاندوزی در ۱۰۰ روز ابتدایی فعالیت دولت، با کمک بانک مرکزی هزار نفر از کسانی که به عنوان اشخاص حقیقی و عادی، فعالیت خرید و فروش ارزی بالایی داشتند، شناسایی شدند و بخش عمده آن‌ها مشکلات مالیاتی داشتند. رئیس جمهور جدید ایران نیز گفته است که آماده برخورد با بخش امنیتی در بازار ارز هستیم. به نظر می‌رسد دولت نقش برجسته‌ای برای فعالیت‌های سوداگرانه غیرمجاز در نوسان صعودی قیمت دلار قائل است و سعی در کنترل این نوسانات از طریق برخوردهای قانونی دارد. این اقدامات کنترلی هم می‌توانست در کنار آرام شدن فضای خبری مذاکرات به افت قیمت دلار کمک کرده باشد.

برای جمع‌بندی می‌توان گفت قیمت دلار در شروع معاملات امروز مسیر نزولی را دنبال کرد. دولت نقش برجسته‌ای برای فعالیت‌های غیر مجاز سوداگرانه در بازار قائل است و سعی دارد از طریق برخورد با این فعالیت‌ها نوسانات صعودی قیمت دلار را کنترل کند. قیمت سکه نیز تحت تاثیر قیمت دلار پایین آمد. حباب قیمتی سکه حدود ۳,۱ درصد به دست می‌آمد و سکه انتظار شروع هفته طلای جهانی در روز آینده را می‌کشید.

درج قیمت تولید روی ۸ کالا

رئیس سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان با بیان اینکه درج قیمت تولیدکننده بر روی کالاها به معنی فاکتور خرید است، تاکید کرد که عرضه کننده مکلف است قیمت فروش به مصرف کننده نهایی را روی شلف یا کالا به اطلاع مصرف کننده نهایی برساند.

به گزارش ایسنا، عباس تابش در یک برنامه تلویزیونی درباره درج قیمت تولیدکننده به جای قیمت مصرف‌کننده بر روی کالاها اظهار کرد: در طرح قدیمی سال ۱۳۹۷ قرار بود به طور کلی قیمت از روی کالا حذف شود، اما در طرح جدید قیمت تولیدکننده به جای قیمت مصرف کننده روی کالا درج می‌شود. یکی از مشکلاتی که اخیرا با آن مواجه بودیم ارائه تخفی‌های اغواکننده بود و فاکتور مستندی هم در دسترس نبود که مشخص شود بر چه اساس این تخفیف را ارائه دهد.

وی با بیان اینکه در مدل جدید قیمت درج شده روی کالا به منزله فاکتور خرید است، تصریح کرد: در این طرح دیگر فاکتوری از عرضه کننده درخواست نمی‌شود. البته عرضه کننده مکلف است قیمت فروش به مصرف کننده نهایی را روی شلف یا کالا به اطلاع مصرف کننده نهایی برساند. در این صورت تفاضل قیمت درج شده روی کالا و قیمت نهایی آن نشان می دهد عرضه کننده چقدر انصاف و شرایط قانونی توزیع را رعایت کرده است.

این مقام مسئول با بیان اینکه در زنجیره تغییری ایجاد نمی‌شود و فقط نحوه اطلاع رسانی تغییر می کند، گفت: به دنبال آن هستیم که مرز بین فروش از تولیدکننده به شبکه توزیع و از شبکه توزیع به مصرف کننده شفاف شود. تاکنون رابطه تولیدکننده و عرضه کننده شفاف نبود و بعضا ارتباطاتی وجود داشت که ماحصل آن تخفیفات اغواکننده بود.

تابش در پاسخ به سوالی درباره سود متعارف توزیع کننده نیز گفت: کالاها شامل دو بخش کالاهای مصرفی و کالاهای سرمایه‌ای و مصرفی با دوام هستند که سود آن‌ها متفاوت است. بهای تمام شده مجموعه‌ای از قیمت مواد، سربار، دستمزد، سود، حمل و نقل و سود عمده فروشی و خرده فروشی است. طبق قانون مصرف کننده باید از قیمت نهایی مطلع باشد و در این طرح هم عرضه کننده مکلف به درج قیمت است. قیمت تولیدکننده هم روی کالا مشخص شده است.

رئیس سازمان حمایت افزود: من منکر حضور دلالان در شبکه توزیع نیستم، اما باید شفافیت ایجاد شود تا مشخص شود دلالان کجا هستند. قطعا این طرح جلوی گرانفروشی را خواهد گرفت، چراکه گرانی کالا قبل از شبکه توزیع است. این طرح واسطه‌ها را حذف و رقابت ایجاد می کند.

وی در پاسخ به انتقادات به این طرح نیز گفت: سازمان حمایت پرونده‌های گرانفروشی را تشکیل و درصد مجاز سود را مشخص می کند. همچنین درباره احتمال دخل و تصرف در قیمت تولیدکننده، باید گفت تولیدکنندگان بر مبنای قیمت درج شده مواد اولیه خود را دریافت می کنند و نمی‌توانند قیمت بالاتر درج کنند. البته این طرح آزمایشی است و قیمت مصرف کننده نیز روی شلف درج می‌شود.

ایرادات طرح

در ادامه محمد باقر مجتبایی، دبیر اتاق اصناف، در ادامه این برنامه اظهار کرد: مشکل تنظیم بازار موجودی کالا است که در وضعیت قیمت مرغ هم مشهود بود. قیمت مرغ یک روز بالای ۴۰ هزار تومان و حالا زیر ۳۰ هزار تومان بود. در این بین شبکه توزیع تغییر نکرد، بلکه جریان موجودی کالا و قیمت تمام شده در واحدهای صنعتی تغییر کرد.

وی افزود: دولت برای تنظیم بازار باید تولید را اولویت قرار دهد، تسهیلات با نرخ پایین‌تر ارائه کند و تامین مواد اولیه را تسهیل کند.

به گفته این مقام صنفی شاخص تورم تولیدکننده بین ۶۰ تا ۱۰۰ درصد در ماه‌های مختلف متفاوت است و ممکن است توزیع کننده به فاصله یک ماه آب معدنی را به قیمت متفاوت از تولیدکننده بخرد. این تغییر متعدد قیمت‌ها در شرایطی که اکثر کالاها مشمول قیمت گذاری تثبیتی نیستند و سایر هزینه‌ها مثل حمل و نقل هم ثبات ندارد، باعث می‌شود واحد صنفی دائم با نرخ‌های متعدد مواجه و با مصرف کننده دچار چالش شود.

محمدعلی اسفنانی، سرپرست معاونت اجتماعی و پیشگیری تعزیرات نیز گفت: این طرح ابهاماتی دارد و کار تعزیرات و مصرف کنندگان را سخت می کند. تاکنون قیمت مصرف کننده روی کالا درج شده بود و مصرف کننده تکلیف خود را می‌دانست و تعزیرات هم مبنای رسیدگی به شکایات را قیمت مصرف کننده قرار می‌داد. اما هنوز ضرورت درج قیمت تولیدکننده برای ما روشن نیست. اگر تصور می کنیم درج قیمت مصرف کننده روی کالا قابل دخل و تصرف است همین ایراد به درج قیمت تولیدکننده هم باقی خواهد بود. ساز و کار رسیدگی باید برای ما دقیق باشد.

جزئیات شناسایی ۱۰۰۰ دلال ارز اعلام شد

وزیر امور اقتصادی و دارایی اعلام کرد: تاکنون ۱۰۰۰ نفر از سوداگران ارزی شناسایی شدند که برخی از این افراد ۱۰۰۰ تا ۲۰۰۰ میلیارد و یکی از آن‌ها ۹۰۰۰ میلیارد تومان خرید و فروش ارزی داشته است و ۶۰۰ نفر از این افراد اصلا پرونده مالیاتی نداشتند. به گزارش ایسنا، احسان خاندوزی در یک برنامه تلویزیونی اظهار کرد: در دو ماهه ابتدایی آغاز فعالیت‌های دولت سیزدهم موفق شدیم تا برنامه اصلاح اقتصادی را تحت عنوان نقشه راه غیرتورمی آماده کنیم و بلافاصله در دستور کار و اجرا قرار دهیم. شفافیت عملکرد شرکت‌های دولتی، کاهش استقراض از بانک مرکزی، معرفی ابر بدهکاران بانکی، تسهیل صدور مجوزهای کسب‌وکار، اتصال سامانه‌های تجاری به یکدیگر، فروش اموال بدون استفاده دولت از جمله موارد در نقشه راه برای انضباط بخشی به اقتصاد است. وی افزود: ما بودجه سال جاری را با ۵۰ درصد کسری تحویل گرفتیم که تمام امکانات اعم از برداشت از تنخواه و انتشار اوراق در نیمه اول امسال استفاده شده بود که بدین منظور خط قرمزهایی چون برداشت از بانک مرکزی و تامین کسری بودجه با کمترین فشار به قدرت خرید مردم از طریق فروش اموال مازاد دولت تعیین کردیم. در کل این دوره معادل ۵۹ هزار میلیارد تومان اوراق نقدی توسط دولت منتشر و به میزان ۷۰ هزار میلیارد تومان نیز بابت اوراق قبلی به بازار و مردم برگردانده شد که درآمد دولت از محل انتشار اوراق منفی ۱۱ هزار میلیارد تومان است.

کاهش تورم نقطه به نقطه در ۳ ماه متوالی

وزیر اقتصاد ادامه داد: با مراقب‌های صورت گرفته از سوی دولت، سه ماه پیاپی است که تورم نقطه به نقطه در روند کاهشی قرار گرفته است و اگر بانک مرکزی با نظارت بر خلق پول توسط بانک‌ها، موتور دیگر رشد تورم را کنترل کند و موانعی خوبی برای فعالیت‌های سوداگرانه در بازارهای طلا، ارز، مسکن و ... تعبیه شود، امیدوارم شیب کاهشی تورم نقطه به نقطه در سال آینده نیز ادامه داشته باشد.

شتاب افزایش قیمت‌ها گرفته شده است

خاندوزی با بیان اینکه شتاب افزایش قیمت‌ها گرفته شده است، گفت: در نقشه راه وزارت اقتصاد ثبات اقتصاد کلان و کنترل تورم اولویت دارد. در شرایط کسری بودجه دو راه برای تامین مالی وجود دارد که یکی استقراض از بانک مرکزی و دیگری استقراض از بانک‌ها، مردم و بیمه‌هاست که در دنیا بانک‌ها، نهادهای مالی و بیمه‌ها سهم بالایی از اوراق دولت را در پرتفوی خود نگهداری می‌کنند. در کشور ما بانک‌ها ۳ درصد پرتفوی خود را اوراق دولت نگهداری می کنند که بسیاری از بانک‌ها این مقدار را تکمیل نمی کند. اگر بانک مرکزی همزمان با سیاست‌های کسری بودجه دولت، نرخ بهره بین بانکی را با عملیات بازار باز کنترل کند، هیچگونه مشکلی در بخش‌های مختلف اقتصادی رخ نخواهد داد.

تزریق دولت به بازار سرمایه بیش از برداشت

وزیر با اعلام اینکه دولت بیش از آنکه از بازار سرمایه مبلغی دریافت کرده باشد، به این بازار منابع تزریق کرده است، بیان کرد: در حال حاضر احصا خوبی درباره اموال مازاد دولت در شهرهای مختلف صورت گرفته و به دست خزانه داری رسیده است که در ماه‌های آینده با استفاده از مکانیسم‌های الکترونیکی و شفاف درآمدهایی در این زمینه داشته باشیم و این درآمدها صرف امور جاری دولت نمی‌شود بلکه صرف سرمایه‌گذاری در استان‌های مربوط به آن ملک دولت می‌شود.

ارز ۴۲۰۰ دارو و گندم حذف نمی‌شود

وی افزود: حذف ارز ترجیحی به صورت تدریجی صورت خواهد گرفت و ارز ۴۲۰۰ تومانی برای دارو و گندم ادامه پیدا می کند زیرا، قرار است تا حذف این ارز از اقتصاد بدون ایجاد شوک و در شرایط باثبات اقتصادی رخ دهد که تاثیرات منفی این امر به حداقل برسد. خاندوزی ادامه داد: در ۱۰۰ روز عملکرد دولت، پذیرش شرکت‌ها در بازار سرمایه تسهیل شد که در حال حاضر ورود شرکت‌ها به بورس طی سه هفته انجام می‌شود و افزایش سرمایه برای شرکت‌ها نیز طی ۳ تا ۴ روز صورت می‌گیرد. همچنین، در این مدت اولین شرکت پروژه کشور وارد بورس شود و پذیره نویسی آن نیز صورت گرفت و از اولین صندوق اهرمی در بازار سرمایه نیز به زودی رونمایی خواهد شد. علاوه بر این، نماد یکی از بزرگترین شرکت حمل و نقلی کشور وارد بورس شد.

جزئیات بسته ۱۰ بندی حمایت از بازار سرمایه

وی با بیان اینکه شفافیت‌های خوبی در زمینه نظارت بر بازار سرمایه صورت خواهد گرفت، بیان کرد که وضعیت فعلی نامناسب بازار سرمایه ناشی از انتظارات نسبت به آینده است زیرا، فعالان این بازار نمی‌دانند که سیاستگذار درباره یک متغیر اقتصادی در ماه‌های آینده چه تصمیمی می‌گیرد. برای پیش بینی پذیر کردن اقتصاد برای اولین بار در طول پانزده سال اخیر، نرخ مالیات شرکت‌ها کاهش پیدا کرد و حمایت‌های ویژه‌ای برای صندوق تثبیت بازار سرمایه در لایحه بودجه سال آینده در نظر گرفته شده است.

عضو اتاق بازرگانی تهران:

ایران می‌تواند یک میلیارد دلار قطعه خودرو صادر کند

عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تهران می گوید که ایران ظرفیت قابل توجهی برای صادرات قطعات خودرو دارد که با یک برنامه‌ریزی درست می‌توان از آن استفاده کرد.

محمدرضا نجفی منش در گفت‌وگو با ایسنا، اظهار کرد: ما در سال‌های گذشته با توجه به برنامه‌ریزی که برای توسعه زیرساخت‌های تولید خودرو در داخل داشتیم، ظرفیت تولید قطعه برای دو میلیون دستگاه در سال را فراهم کردیم. این در حالی است که میزان تولید داخل ما در سال به حدود یک میلیون دستگاه می‌رسد و این یعنی که نزدیک به نیمی از این ظرفیت می‌تواند در حوزه صادرات فعال شود.

وی با بیان اینکه گام نخست ایران در صادرات قطعه می‌تواند به حضور در بازار قطعات یدکی و لوازم سریع مصرف اختصاص یابد، توضیح داد: کالاهایی مثل لاستیک، صفحه کلاج، فیلتر و لنت خودرو در بازار لوازم یدکی فروش گسترده‌ای دارند و ایران می‌تواند در این حوزه‌های حرف‌هایی برای گفتن داشته باشد.

از این رو گام نخست صادرات قطعه را می‌توان در این حوزه تعریف کرد.

به گفته نجفی منش، در صورت فعال کردن تمام این ظرفیت‌ها، ایران می‌تواند در طول سال تا یک میلیارد دلار صادرات قطعه خودرو داشته باشد.

عضو اتاق بازرگانی تهران درباره طرح مجلس برای از سرگیری واردات خودرو نیز گفت: از نظر ما با صادرات قطعه، می‌توان به واردات نیز فکر کرد اما باید در نظر داشت که قطعه ساز برای حضور در بازارهای صادراتی نه تخصص و نه زمان کافی دارد، از این رو این وظیفه را باید به تجار کشور سپرد.

وی ادامه داد: تاجری که قصد دارد با فروش قطعه، خودرو وارد کند، می‌تواند محصولات داخلی را خریداری کرده و با فروش آنها، مقدمات واردات خود را فراهم کند. تمام کشورهای دنیا می‌توانند بازار ایران به شمار بیایند اما اینکه به شکل تخصصی در آنها ورود کنیم، در سرنوشت نهایی این برنامه ریزی‌ها بیشترین اهمیت را خواهد داشت.

نجفی منش درباره امکان واردات خودرو بدون انتقال ارز نیز بیان کرد: ما معتقدیم اگر بناست واردات بدون انتقال ارز مجوز بگیرد پیش از آنکه تمرکز بر روی واردات خودرو باشد، ما باید مجوزهای لازم را در حوزه واردات مواد اولیه و قطعات مورد نیاز کارخانجات صادر کنیم که تاکنون بانک مرکزی با آن مخالفت کرده است. امروز تعداد زیادی خودرو در خطوط تولید باقی مانده که با وارد شدن قطعات بدون تشریفات گمرکی می‌توان به عرضه نهایی آنها در بازار کمک کرد. با حفظ نظارت‌های لازم، می‌توان به اجرای این برنامه نیز فکر کرد.

عضو اتاق بازرگانی تهران خاطرنشان کرد: با توجه به اینکه در صورت نهایی شدن طرح مجلس برای واردات خودرو، احتمالا خودروهایی گران قیمت به بازار می‌آیند، این موضوع به بازار خودروهای داخلی نیز آسیبی نخواهد زد. از این رو ما هیچ مخالفتی با واردات خودرو نداریم و معتقدیم که حتی با اجرای آن، فشار بر روی تولیدکنندگان داخلی نیز کاهش خواهد یافت.

خبر

رئیس سازمان امور مالیاتی:

به اندازه ۵۰ درصد درآمدهای مالیاتی محقق شده، فرار مالیاتی داریم

رییس سازمان امور مالیاتی اظهار داشت: براساس برآوردها تا ۵۰ درصد درآمدهای مالیاتی محقق شده در کشور فرار مالیاتی داریم. داود منظور در گفت و گو با ایلنا درباره افزایش ۴۴ درصدی درآمدهای مالیاتی در بودجه سال آینده و اینکه گفته می‌شود مالیات بنگاه‌های مولد افزایش یافته و در مقابل معافیت‌های مالیاتی دستگاه‌های وابسته به دولت و حاکمیت بیشتر شده، اظهار داشت: افزایش درآمد های مالیاتی که در بودجه سال ۱۴۰۱ دیده شده بر تمام منابع و پایه‌های مالیاتی آن توزیع شده است و این افزایش درآمدها بدون در نظر گرفتن بخش دولتی و غیردولتی و براساس قوانین موضوعه وصول می‌شود. وی ادامه‌داد: اگر معافیتی هم تعریف شده این معافیت ها مربوط به تمام بخش‌های دولتی و غیردولتی است.

رییس سازمان امور مالیاتی افزود: سوال مهم این است که آیا این درآمدهای مالیاتی که نسبت به سال‌های گذشته رشد قابل ملاحظه‌ای داشته قابل وصول و تحقق است؟ باید بگویم بخش بزرگی از این افزایش درآمدهای مالیاتی که در بودجه سال آینده دیده شده براساس افزایش پوشش مالیاتی خواهد بود و با اقداماتی که ادارات مالیاتی در جهت مقابله با فرار مالیاتی، شناسایی مودیان جدید به ویژه در بخش‌های دلالی و واسطه‌گری انجام می‌دهند این میزان مالیات وصول خواهد شد.

منظور درباره نحوه شناسایی این افراد گفت: با توجه به اطلاعاتی که از مراکز داده‌های مختلف از جمله سامانه‌های گمرک، سامانه‌های بانکی، ثبت اسناد، حمل و نقل و ... به دست می‌آید و براساس مجموع اطلاعاتی که از ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیاتهای مستقیم دریافت می کنیم می‌توانیم این افراد را شناسایی کنیم و مواردی که قرار مالیاتی دارند مشمول پرداخت مالیات می‌شوند. وی با اشاره به میزان فرار مالیاتی در کشور تاکید کرد: آمار قطعی در این زمینه وجود ندارد اما براساس برآوردها تا ۵۰ درصد درآمدهای مالیاتی محقق شده در کشور فرار مالیاتی داریم. رییس سازمان امور مالیاتی درباره آخرین آمار خانه های خالی شناسایی شده برای شروع اخذ مالیات اظهار داشت: براساس قانون اطلاعات خانه‌های خالی باید از سامانه املاک استخراج شود که اطلاعات این سامانه از سوی وزارت راه و شهرسازی تولید می‌شود.

بانک ها

اقدام بانک توسعه تعاون برای حفظ حقوق دارندگان اوراق صبا

در راستای حفظ حقوق دارندگان اوراق واحدهای سرمایه گذاری صندوق توسعه تعاون صبا، ثبت صدور این اوراق طی روزهای ۲۴ تا ۲۹ آذر صورت نمی پذیرد. به گزارش روابط عمومی بانک توسعه تعاون، اوراق سرمایه گذاری صندوق توسعه تعاون صبا از جمله راهکارهای جذب منابع در شعب بانک توسعه تعاون است که این اوراق در مسیر سرمایه گذاری بکار گرفته می شود و سود متعلقه به صاحبان اوراق تعلق می گیرد. در پایان هر ماه به علت تعدیلات ناشی از تفاوت قیمت صدور و ابطال واحد های سرمایه گذاری ممکن است حقوق سپرده گذاران صبا تحت تاثیر قرار گیرد، بر این اساس شعب بانک توسعه تعاون مجاز به انجام فرآیند ثبت صدور اوراق صندوق صبا از ۲۴ تا ۲۹ آذر نمی باشند. لازم به ذکر است عدم ثبت صدور واحدهای صندوق در شعب در این بازه از ماه، مورد تاکید ابلاغیه سازمان بورس و اوراق بهادار نیز هست و سرمایه گذاران در صندوق صبا می توانند از ۲۹ آذر به بعد درخواست خود را دنبال نمایند.

عضو هیات رییسه اتاق بازرگانی ارومیه:

ظرفیت بالای استان آذربایجان غربی در صادرات محصولات کشاورزی

عضو هیات رییسه اتاق بازرگانی ارومیه با اشاره به هم مرز بودن این استان با سه کشور ترکیه، جمهوری آذربایجان و ارمنستان، تاکید کرد: در صورت رفع برخی از محدودیت‌ها، ظرفیت بسیار بالا و خوبی برای صادرات به ویژه محصولات کشاورزی داریم. به گزارش روابط عمومی بانک توسعه صادرات ایران به نقل از اگزیم‌نیوز، بهنام تاج‌الدینی روز سه شنبه در وبینار تخصصی مدیران بانک توسعه صادرات ایران با فعالان اقتصادی، صادرکنندگان و مقامات استان آذربایجان غربی، افزود: اتاق بازرگانی فعالیت‌های بسیار مطلوبی را برای توسعه صادرات انجام داده و بازارهای جدید و هدف خوبی را نیز انتخاب کرده است.

صدور پروانه ساختمانی و ساخت و ساز کاهش چشمگیری داشته است

گرانی مصالح ساختمانی

خروج انبوه‌سازان از بازار مسکن

شایلی قرایی
Newskasbokar@gmail.com

آنچه در آشفته بازار مسکن به نظر می رسد بی توجهی به تبعات گرانی مصالح ساختمانی است. چراکه این موضوع شرایط خانه‌دار شدن مردم را سخت‌تر می کند و در نهایت رکود تورمی در حوزه مسکن را رقم می زند. در بین تمامی انواع مصالح ساختمانی، گروه «سیمان، بتن، شن و ماسه» با ۱۴۴ درصد بیشترین تورم نقطه به نقطه را به خود اختصاص داده است. در همین دوره کمترین تورم نقطه به نقطه نیز مربوط به گروه «آهن آلات، میلگرد، پروفیل درب و پنجره و نرده» با ۳۸.۲ درصد افزایش بوده است.

بازار ساخت و ساز به دلایل مختلف دیگر جذابیتی برای سازندگان و انبوه سازان ندارد. در حالی گرانی مصالح ساختمانی رکود جدیدی از خود به جای گذاشته که همین امر موجب انصراف سازندگان از ساخت و ساز شده است. نرخ تورم مصالح ساختمانی از تورم عمومی پیشی گرفته و بر اساس گزارش مرکز آمار نرخ تورم سالانه مصالح ساختمانی در تابستان ۱۴۰۰ به ۸۸.۴ درصد و نرخ تورم نقطه‌ای آن به ۶۵.۲ درصد رسیده است.

با توجه به افزایش چشم گیر قیمت مصالح ساختمانی از جمله سیمان، فولاد و آهن آلات بسیاری از سازندگان با مشکل گرانی و همچنین کمبود مصالح ساختمانی روبرو شده اند که همین خود باعث کاهش چشم گیر صدور پروانه ساختمانی و میزان ساخت وساز در کشور شده است که این خود زمینه ساز نگرانی بسیاری از سازندگان و انبوه سازان شده است.

در همین رابطه دبیر کانون سراسری انبوه سازان کشور گفت: ممکن است با افزایش قیمت مصالح ساختمانی از جمله فولاد و سیمان قیمت تمام شده ساخت واحدهای نهضت ملی مسکن هم گران تمام شود. فرشید پورحاجت افزود: یکی از مهم‌ترین بخش‌هایی که افزایش قیمت فولاد و سیمان تحت تاثیر آن قرار خواهد گرفت، واحدهای نهضت ملی مسکن است. او ادامه داد: با توجه به آنکه این ساختمان‌ها مصرفی و اقتصادی هستند و جزو ساختمان‌های لاکچری محسوب نمی‌شوند که از مصالح ساختمانی لوکس استفاده کنند، اما همین عوامل خود باعث افزایش قیمت تمام شده این واحدها خواهد شد.

پور حاجت گفت: افزایش قیمت فولاد در دو سال گذشته تقریبا به متری ۶۰۰ تا ۷۰۰ هزار تومان رسیده که در هزینه تمام شده ساخت مسکن اثر گذار خواهد بود. پیش از این قیمت فولاد متری حدود ۱۰۰ تا ۲۰۰ هزار تومان بوده است. دبیر کانون انبوه سازان ادامه داد: در سال گذشته قیمت پیشنهادی وزارت راه و شهرسازی برای مسکن ملی متری ۲میلیون و ۷۰۰ هزار تومان تا ۲میلیون و ۸۰۰ هزار تومان بود.

این مقام مسئول گفت: هنوز قیمت تمام شده ساخت واحدهای نهضت ملی مسکن به صورت کامل اعلام نشده، اما با این روند در بخش مصالح ساختمانی قیمت این واحدها هم افزایش خواهد یافت. پور حاجت ادامه داد: با این روند قیمت‌ها در مصالح ساختمانی قیمت هر واحد مسکن ملی بیش از ۲ تا ۳ میلیون تومان ساخته خواهد شد و به مرور این قیمت‌ها بیشتر می‌شود. او گفت: با توجه به افزایش چشمگیر قیمت مصالح ساختمانی این بازار برای سازندگان دیگر جذابیتی ندارد و همین امر باعث می‌شود که دلالان و سوداگران این بخش از آن سود استفاده کنند.

در همین رابطه یک نماینده مجلس در گفت و گویی با "کسب و کار" گفت: بازار مصالح ساختمانی به دلیل کمبود نظارت و نداشتن راهکارهای مناسب دستخوش گرانی و رشد قیمت شده است. این اتفاق نباید در شرایط فعلی که تهیه مسکن برای مردم دشوار است می افتاد. اما به دلیل نبود نظارت شاهد رشد قیمتها در بازار مصالح ساختمانی و تاثیر مستقیم آن بر قیمت خانه و املاک هستیم.

علی اصغر خانی اضافه کرد: از طرفی دیگر اصلی ترین علت گرانی مصالح ساختمانی در کشور، سیاست‌های غیرقابل قبول اقتصادی است که در بسیاری از موارد سبب بروز مشکل شده است. این امر نه تنها در حوزه مصالح ساختمانی، بلکه در بسیاری از موارد سبب بروز مشکل شده است. به گفته وی، حضور و دخالت دلالان و واسطه‌ها نیز یکی دیگر از دلایل افزایش قیمت مصالح ساختمانی و از جمله مهمترین معضل بازارهای ایران است. خانی تاکید کرد: باید با فعالیت‌های سفته بازانه و دلالی مقابله جدی شود چرا که این گروه بارها و در هر بازاری باعث افزایش قیمت‌ها شده‌اند.

نرخ مصالح ساختمانی کنترل نشود؛

ساخت واحدهای عمرانی دولت گران تمام می شود

دبیر کانون سراسری انبوه سازان کشور گفت: ممکن است با افزایش قیمت مصالح ساختمانی از جمله فولاد و سیمان قیمت تمام شده ساخت واحدهای نهضت ملی مسکن هم گران تمام شود.

فرشید پورحاجت دبیر کانون سراسری انبوه سازان کشور گفت: یکی از مهم‌ترین بخش‌هایی که افزایش قیمت فولاد و سیمان تحت تاثیر آن قرار خواهد گرفت، واحدهای نهضت ملی مسکن است.او ادامه داد: با توجه به آنکه این ساختمان‌ها مصرفی و اقتصادی هستند و جزو ساختمان‌های لاکچری محسوب نمی‌شوند که از مصالح ساختمانی لوکس استفاده کنند، اما همین عوامل خود باعث افزایش قیمت تمام شده این واحدها خواهد شد. پور حاجت گفت: افزایش قیمت فولاد در دو سال گذشته تقریبا به متری ۶۰۰ تا ۷۰۰ هزار تومان رسیده که در هزینه تمام شده ساخت مسکن اثر گذار خواهد بود. پیش از این قیمت فولاد متری حدود ۱۰۰ تا ۲۰۰ هزار تومان بوده است.دبیر کانون انبوه سازان ادامه داد: در سال گذشته قیمت پیشنهادی وزارت راه و شهرسازی برای مسکن ملی متری ۲میلیون و ۷۰۰ هزار تومان تا ۲ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان بود. این مقام مسئول گفت: هنوز قیمت تمام شده ساخت واحدهای نهضت ملی مسکن به صورت کامل اعلام نشده، اما با این روند در بخش مصالح ساختمانی قیمت این واحدها هم افزایش خواهد یافت. پور حاجت ادامه داد: با این روند قیمت‌ها در مصالح ساختمانی قیمت هر واحد مسکن ملی بیش از ۲ تا ۳ میلیون تومان ساخته خواهد شد و به مرور این قیمت‌ها بیشتر می‌شود.او گفت: با توجه به افزایش چشمگیر قیمت مصالح ساختمانی این بازار برای سازندگان دیگر جذابیتی ندارد و همین امر باعث می‌شود که دلالان و سوداگران این بخش از آن سود استفاده کنند.

تعطیلی کارگاه های تولیدی کفش در منطقه سپهسالار

رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و فروشندگان کفش های دست دوز تهران، به رویه شهرداری منطقه ۱۲ تهران و رفتار با تولیدکنندگان کفش در این منطقه اعتراض کرد. رسول شجری، رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و فروشندگان کفش های دست دوز تهران گفت: از صبح شنبه شهرداری منطقه ۱۲ تعدادی از واحدهای تولیدی کفش واقع در منطقه سپهسالار را پلمپ کرده و اجازه فعالیت به آنها نمیدهد. در واقع هدف شهرداری، تعطیلی کارگاهها است.

شجری ادامه داد: شهرداری منطقه ۱۲ اعلام کرده است که باید فعالیت این کارگاههای تولیدی در این منطقه جمع آوری شده و به شهرک صنعتی منتقل شود. در حالی که در دو سال گذشته ما شرایط سخت کرونایی را داشتهایم و بیکاری تورم و گرانی مشکلات زیادی را برای تولیدکنندگان کفش ایجاد کرده است و شرایط برای آنکه کارگاههای تولیدی کفش به شهرکهای صنعتی اطراف تهران منتقل شوند وجود ندارد. وی ادامه داد: همچنین کارگاههای تولیدی کفش در شهرکهای صنعتی آماده بهرهبرداری نیست و با توجه به گرانی مصالح ساختمانی امکان تکمیلها کارگاهها وجود ندارد.

شجری با انتقاد از رفتار شهرداری منطقه ۱۲ در تعطیل کردن این کارگاهها و ایجاد مانع برای تولید بر خلاف شعار سال که از سوی مقام معظم رهبری اعلام شده، افزود: هر واحد کارگاه کفش که هم اکنون تعطیل شده است، بین پنج الی هشت کارگر دارد و ادامه این روند باعث بیکار شدن تعداد زیادی از کارگران و ایجاد مشکلات عدیده معیشتی برای آنها و خانوادههایشان میشود؛ همچنین این روند بیکاری بیش از ۴۰۰ نفر کارگر فعال در این منطقه را در پی خواهد داشت. رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و فروشندگان کفش های دست دوز تهران ادامه داد: ما از مدیران شهرداری منطقه ۱۲ انتظار و تقاضا داریم تا همکاری لازم را داشته باشند و اجازه بدهند تا کارگاههای تولیدی کفش همچنان به فعالیت خود در این منطقه تا مهیا شدن شرایط برای انتقال کارگاهها ادامه بدهند و با توجه به در پیش بودن نوروز ۱۴۰۱ لزوم تامین بازار شب عید این کارگاهها به فعالیت خود مانند گذشته ادامه بدهند.

اختلاف قیمت زیاد انواع میوه در بازار و میدان و تره‌بار

بر اساس گزارش‌های میدانی، از نخستین ساعات آغاز فعالیت میادین میوه و تره بار در سومین روز اجرای طرح «فروش ویژه شب یلدا»، شاهد مراجعه گسترده شهروندان به این مراکز هستیم.بر اساس گزارش‌های میدانی، از نخستین ساعات آغاز فعالیت میادین میوه و تره بار در سومین روز اجرای طرح «فروش ویژه شب یلدا»، شاهد مراجعه گسترده شهروندان به این مراکز هستیم.

حضور شهروندان برای تهیه ارزاق و مایحتاج روزانه و به ویژه محصولات خاص شب یلدا، در میادین میوه و تره بار نسبت به مدت مشابه سال گذشته به طور چشمگیری افزایش یافته است.اختلاف ۳۳ تا ۴۱ درصدی قیمت محصولات میادین میوه و تره بار نسبت به میانگین قیمت محصولات مشابه در سطح شهر و کیفیت مطلوب آن‌ها به همراه مشتری‌مداری، از جمله دلایل اصلی افزایش مراجعه شهروندان به میادین و بازارهای میوه و تره بار است.

اختلاف قیمت میوه‌هایی نظیر انار در میادین میوه و تره بار نسبت به میانگین سطح شهر ۴۶ درصد، کیوی ۴۶ درصد، پرتقال ۴۸ و نیم درصد و گلابی ۵۶ درصد تعیین شده است، ضمن اینکه قیمت صیفی جاتی مانند پیاز ۴۵ درصد و بادمجان ۴۳ و نیم درصد در میادین، پایین‌تر از میانگین قیمت‌های سطح شهر عرضه می‌شوند.

اجرای طرح «فروش ویژه شب یلدا» از پنج‌شنبه ۲۵ آذر در ۲۶۷ میدان و بازار میوه و تره بار شهرداری تهران آغاز شده و تا پایان روز سه‌شنبه ۳۰ آذر (شب یلدا) ادامه دارد و شهروندان محترم می‌توانند برای تهیه محصولات مورد نیاز به خصوص میوه و تره بار ویژه شب یلدا به این مراکز مراجعه نمایند.

افزایش حقوق در سال آینده به افزایش تورم منجر می شود؟

فاصله افزایش دستمزد با نرخ تورم

شایلی قرایی
Newskasbokar@gmail.com

دیدگاه های متفاوتی در خصوص اثر افزایش حداقل دستمزد بر تورم وجود دارد. بسیاری از کارشناسان اقتصادی بر این باروند که دولت یا باید به سمت کاهش نرخ تورم و تک رقمی شدن آن برود یا اینکه هر سال دستمزدها را همسو با نرخ تورم افزایش دهد. اما در مقابل هستند کسانی که معتقدند دولت بخاطر کسری بودجه توان پرداخت حقوق کارکنان خود را ندارد و در نهایت مجبور به چاپ پول می شود. این چاپ پول برای پرداخت حقوق کارمندان، موجب ایجاد یک تورم برای همه می شود.

قطعاً دولت سیزدهم راه بسیار سختی در پیش دارد. اما مهمترین توصیه سیاستی این است که همراه با افزایش تورم در کشور، افزایش متناسب حداقل دستمزد ضروری است تا کاهش حداقل دستمزد حقیقی نیروی کار جبران گردد، بدون این که نگرانی برای آثار تورمی آن وجود داشته باشد.

شکاف معیشتی و کاهش قدرت خرید، خانوارهای متعددی را با مشکل مواجه کرده است. در این شرایط، اما افزایش بیش از حد دستمزد می تواند تورم را بالا ببرد. راهکار چیست؟

نرخ تورم در چند سال گذشته از درصد افزایش دستمزد جلو افتاده و در نتیجه قدرت خرید دستمزدبگیران به شدت کاهش یافته است. در واقع انباشت تورم در سال‌های اخیر، بیش از میزان افزایش دستمزد بوده است. بر همین اساس سال گذشته، شورای عالی کار تلاش کرد حداقل حقوق سال جاری را به گونه‌ای تعیین کند که این شکاف تا حدودی ترمیم شود. اما آنچه در عمل رخ داده این است که باز هم رشد تورم بر افزایش دستمزد پیشی گرفته؛ به گونه‌ای که شرایط اکنون به ضرر دستمزدبگیران است.

محمد علیپور، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس در همین رابطه می گوید: دولت در نظر دارد برای کارمندان، حقوق‌بگیران و مستمری بگیران افزایش پلکانی حقوق‌ها را در سال ۱۴۰۱ اعمال کند تا این افزایش به طور یکسان نباشد. به این ترتیب که حقوق‌های بالا با درصد کمتر و حداکثر ۵ درصد افزایش می‌یابد و حقوق‌های پایین ۲۰ تا ۲۵ درصد افزایش خواهد داشت. بنابراین این افزایش پرداخت‌ها پلکانی خواهد بود. به گفته وی، تورم فعلی ۴۰ درصد است اما دولت بنا دارد تورم را تک رقمی کند و بودجه هم برای سال آینده است و دولت می خواهد تورم را پایین بیاورد. اگر افزایش بی رویه و بی حساب و کتاب در حقوق‌ها اتفاق بیفتد این خود به تورم کمک می کند و ارزش پول مردم نیز کاهش پیدا می کند و در این صورت دور تسلسل را شاهد خواهیم بود.

شرایط تحقق کاهش نرخ تورم

مرتضی افقه، اقتصاددان

در شرایطی که امروز اقتصاد ایران در آن قرار دارد تنها به شرط رفع تحریم ها می توان به کاهش تورم امیدوار بود. تورم تک رقمی که فعلا رویایی بیش نیست و شاید با رفع تحریم ها تورم در مسیر کاهشی قرار بگیرد. البته هر کاهش نرخ تورمی الزاما مطلوب نیست چراکه در حال حاضر اقدامات دولت در جهت سیاست های رکودی است. این بدان معناست که سیاست های دولت در مسیر کاهش تقاضا پیش می رود. کاهش نرخ تورم زمانی مطلوب است که مازاد تقاضا وجود داشته باشد نه اینکه به کاهش تقاضای مردم منجر شود. درست است که دولت در بودجه سال آینده نیز به دنبال کاهش تورم است اما این اقدام قرار است با افزایش فشار بر مردم محقق شود. این در حالی است که تنها با رفع تحریم ها می توان به کاهش تورم رسید. نکته بسیار مهمی که معمولا در این مباحث اقتصادی دیده نمی‌شود، این است که الزاما هدف کاهش نرخ تورم نیست، کاهش نرخ تورم ابزاری برای افزایش رفاه و بهبود معیشت و افزایش قدرت خرید مردم است اما وقتی پول در جیب مردم نباشد و تقاضایی وجود نداشته باشد و از این طریق بگویند که نرخ تورم کاهش یافته، روند درستی نیست.

اما اینکه افزایش دستمزد تا چه اندازه بر روی نرخ تورم تاثیر گذار خواهد بود باید اشاره داشت که اتفاقا آنچه در بودجه ۱۴۰۱ برای دستمزدها تدوین شده است کمتر از نرخ تورم است. سیاست ها کاملا رکودی است. افزایش ۱۰ درصدی دستمزدها با تورم ۴۰ تا ۴۵ درصدی نه تنها موجب رشد تورم نخواهد شد بلکه قدرت خرید مردم را کاهش می دهد. طبق قانون افزایش دستمزدها می بایست همسو با نرخ تورم باشد تا قدرت خرید مردم کاهش پیدا نکند. از سوی دیگر برای کنترل تورم ناشی از رشد دستمزدها دولت می بایست به سمت مالیات ستانی از بخش های غیرمولد برود. اگر بخواهد با استقراض از بانک مرکزی و یا سیستم بانکی این میزان افزایش را پوشش دهد تورم بیشتری در انتظار خواهد بود. به طور کلی با اینکه اقدامات عملی در بخش های داخلی می تواند زمینه های کاهش نرخ تورم را فراهم کند اما نباید فراموش کرد بخشی از کاهش نرخ تورم وابسته به سیاست خارجی کشور، سرمایه گذاری خارجی و افزایش تجارت خارجی است. رفع و لغو کامل تحریم ها از راه های مختلف همچون فعال سازی دیپلماسی اقتصادی برای رونق و گسترش تجارت خارجی موضوع مهمی است که در سیاست خارجی دولت باید مورد توجه قرار بگیرد. بی تردید حل مشکلات سیاسی و رفع تحریم ها در کنار رفع موانع داخلی که منجر به افزایش تولید و عرضه بیشتر کالاها و اشتغالزایی بیشتر در بخش های تولیدی شود می تواند دولت را در تحقق عبور از نرخ تورم و خط قرمز بودن تورم موفق کند.

عرضه ماهی قزل آلا ۲ برابر قیمت تمام شده

مدیرعامل اتحادیه تکثیر، پرورش و صادرات آبزیان گفت: عرضه ماهی قزل آلا ۲ برابر قیمت تمام شده ناشی از مشکلات سیستم توزیع است.ارسلان قاسمی مدیرعامل اتحادیه تکثیر، پرورش و صادرات آبزیان گفت: قیمت ماهی بسته به نوع آن متفاوت است، اما قیمت تمام شده هر کیلو ماهی قزل آلا به عنوان ماهی مصرفی ۷۰ تا ۷۵ هزار تومان بوده که با احتساب ۱۰ تا ۱۵ درصد سود به دست مصرف کننده می‌رسد. او ادامه داد: بررسی‌ها نشان می‌دهد که هر کیلو ماهی قزل آلا در بازار و فروشگاه‌های زنجیره‌ای ناشی از مشکلات سیستم توزیع ۱۴۰ تا ۱۵۰ هزار تومان عرضه می‌شود.قاسمی گفت: قیمت ماهی در مقایسه با گوشت قرمز گران نیست؛ چرا که قیمت هر کیلو ماهی بسته به تنوع شیلات و ذائقه‌های مختلف از ۲۵ هزار تا ۷۰۰ هزار تومان است، اما ماهی شاخص در بازار قزل آلاست که عرضه ۲ برابر قیمت تمام شده ناشی از سیستم دلالی است.این مقام مسئول درباره تاثیر کاهش تولید ماهی بر بازار گفت: با توجه به آنکه بازارهای صادراتی دچار معضل شده، کاهش تولید اثری بر بازار داخل ندارد، در حالی که با روان بودن بازار صادراتی، شاهد افزایش قیمت در بازار بودیم.

او ادامه داد: قیمت تمام شده قزل آلا بر مبنای پارامترهای اقتصادی همچون تورم، حقوق و دستمزد و نهاده‌ها افزایش پیدا کرده است. به عنوان مثال سال قبل قیمت تمام شده هر کیلو قزل آلا ۴۵ تا ۵۰ هزار تومان بود، در حالی که امسال به ۷۰ تا ۷۵ هزار تومان رسیده است.به گفته قاسمی، علی رغم افزایش هزینه‌های تولید، اگر قیمت هر کیلو قزل آلا ۱۵۰ هزار تومان باشد، باز هم کم کیفیت‌ترین گوشت این نرخ است.مدیرعامل اتحادیه تکثیر، پرورش و صادرات آبزیان گفت: بنابر آمار در ۶ ماهه نخست سال قیمت هر کیلو قزل آلا ناشی از کاهش مصرف و تورم لجام گسیخته ۴۰ هزار تومان بود.

نگرانی از کاهش صادرات محصولات

نماینده مردم جیرفت در مجلس با اشاره به ممنوعیت صادرات محصولات کشاورزی از جمله فلفل دلمه‌ایِ ایران به روسیه، گفت: کشاورزان در این ماجرا بیشترین ضرر را می کنند.ذبیح الله اعظمی ساردویی در در مورد ممنوعیت صادرات کالاهای کشاورزی به روسیه بابت استفاده از سموم کشاورزی گفت: نظر روسیه این نیست که از سهم غیرمعقول یا زیادی از سم کشاورزی غیرمجاز استفاده می کنیم. ادعای روسیه مبنی بر این بود که چهار نوع سم کشاورزی مجاز و خوراکی روی فلفل‌های دلمه‌ای بوده که در این کشور ناآشنا است یا استفاده نمی‌شود اما ممکن است در بسیاری از کشورها استفاده شود. این عضو کمیسیون کشاورزی مجلس یازدهم تأکید کرد: این نکته را هم باید در نظر گرفت که روسیه هیچ مدرکی دال بر اینکه همان چهار نوع سم مذکور در فرایند تولید کالاها استفاده شده است، ارائه نکرده است.نماینده مردم جیرفت در مجلس یازدهم گفت: روسیه در خرداد ماه سال جاری این موضوع را مطرح کرد و خواستار مذاکره در مورد این کالاها شد اما وزارت جهاد کشاورزی موضوع را امهال کرد چرا که آمادگی مذاکره را نداشت. وزیر جهاد کشاورزی دولت یازدهم در آن زمان در حال تحویل گرفتن قدرت بود.

سلول های آزمایشگاهی مغز پینگ پونگ بازی می کنند

در یک تحقیق جدید صدها هزار سلول مغز انسان که در آزمایشگاه کشت شده اند، برای فعالیتی خاص به کار می روند، آنها تمام روز مشغول بازی ویدئویی پونگ (Pong) می شوند. حققان استرالیایی در «کورتیکال لبز» به سلول های مذکور در ۵ دقیقه این بازی را آموزش دادند. جالب آنکه مدت زمان آموزش به سلول های مغز بسیار سریع تر از آموزش به هوش مصنوعی است که ۹۰ دقیقه طول می کشد. سیستم مذکور «دیش برین» (Dish Brain) نام دارد و شامل سلول های مغزی است که روی طیفی از میکروالکترودها کشت شده اند. این میکروالکترودها قادر به تحریک سلول ها نیز هستند. محققان برای آموزش به مغزهای کوچک از یک نسخه تک بازیکن بازی رایانه ای استفاده کردند و سیگنال هایی الکتریکی به آرایه های میکروالکترود چپ یا راست ارسال کردند که نشان می داد توپ در کجا قرار دارد.

WWW.KASBOKARNEWS.IR

اخبار

توسعه ۲۰ ترابیتی ظرفیت لایه هسته شبکه ملی اطلاعات

معاون وزیر ارتباطات با تاکید بر لزوم توسعه ظرفیت شبکه بر اثر افزایش میزان مصرف به‌دلیل شیوع کرونا و توسعه فناوری اطلاعات و ابزار و خدمات لایه کاربری، گفت: از این رو بنا شده با استفاده از توان تولید داخل، یک افزایش ۲۰ ترابیتی برای ظرفیت لایه هسته شبکه ملی اطلاعات داشته باشیم.عیسی زارع‌پور، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات به‌تازگی اظهار کرد: ظرفیت شبکه ارتباطی کشور چهار لایه دارد که شامل دسترسی از منزل تا مرکز مخابرات، شبکه داخل شهر، استانی و گیت‌وی بین‌المللی می‌شود. بخش زیادی از این لایه‌ها در اختیار اپراتورهای مختلف است و تنها شبکه زیرساخت در اختیار وزارت ارتباطات است که در حال حاضر شبکه زیرساخت ظرفیت ۳۴ ترابیت‌برثانیه است و بنا داریم تا پایان سال آینده ۷۰ درصد ظرفیت فعلی، یعنی ۲۰ ترابیت دیگر به آن اضافه کنیم.وی با بیان اینکه در بخش گیت‌وی بین‌الملل نیز مشکلی وجود ندارد، افزود: البته در ماه‌های گذشته با قطعی‌هایی در کابل‌های دریایی روبه‌رو بودیم و حدود هفت درصد ظرفیت ما از این طریق دچار آسیب شد. ما در هر لایه، نقاط چالشی را استخراج کردیم و از سوی دیگر ماموریت ویژه به رگولاتوری داده‌ایم که موضوع سرعت و کیفیت اینترنت را دنبال کند. رگولاتوری نیز هر هفته جلساتی با مدیران عامل اپراتورها داشته و در حال استخراج نقاط چالش‌برانگیز برای حل کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت مسائل مربوط به اینترنت است. در این راستا حمید فتاحی، مدیرعامل شرکت ارتباطات زیرساخت با اشاره به طرح توسعه شبکه انتقال شبکه ملی اطلاعات، گفت: شرکت ارتباطات زیرساخت وظیفه دارد به‌صورت دائمی میزان نیازمندی شبکه را ارزیابی کند و پایش کند و بر اساس نیازمندی‌ها این ظرفیت را توسعه دهد، همانطور که در سال‌های گذشته این اتفاق افتاده بود و نیازمندی‌ها ارزیابی شده و طرح‌های توسعه شبکه انتقال اجرا شده بود.معاون وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات ادامه داد: در حال حاضر با توجه به افزایش میزان مصرف به دلیل شیوع کرونا و توسعه فناوری اطلاعات و ابزار و خدمات لایه کاربری اتفاق افتاده، تیم فنی شرکت زیرساخت جمع‌بندی کرد که باید ظرفیت را توسعه دهیم و پیش‌بینی شده که برای سال ۱۴۰۱، با استفاده از توان تولید داخل، یک افزایش ۲۰ ترابیتی برای ظرفیت لایه هسته شبکه ملی اطلاعات داشته باشیم. فتاحی در پاسخ به اینکه تاثیر این افزایش ظرفیت در استفاده کاربران چیست، بیان کرد: در حال حاضر در این زمینه ضعفی نداریم و درصدی از این ظرفیت هم اضافه است، اما از آنجایی که هرچقدر مصرف بیشتر شود، شبکه لایه ما هم اشباع می‌شود، ما باید ظرفیت بیشتری را را آماده کنیم. این افزایش ظرفیت هم برای زمانی است که شبکه انتقال فعلی اشباع شود و ما باید ظرفیت را برای آینده پیش‌بینی کردیم باشیم.

طرفداران دورکاری از گوگل می‌روند

مقاومت گوگل در برابر دورکاری تمام وقت باعث شده است برخی در این شرکت فناوری نسبت به ریسک از دست دادن کارکنان نابغه هشدار دهند. کارمندان گوگل می‌گویند این شرکت باید در مقاومت خود در برابر دورکاری تمام وقت تجدیدنظر کند. این شرکت بازگشت کارمندان به محل کار را به دلیل شیوع واریانت جدید اُمیکرون دوباره به تاخیر انداخته است.دفاتر گوگل به روی کارمندانی که تمایل دارند در آنجا حاضر شوند، باز است اما این شرکت قصد دارد از ۱۰ ژانویه، سه روز در هفته حضور در محل کار را اجباری کند. پس از تاخیر اخیر در اجرای برنامه بازگشت کارمندان به دفاتر، برخی از کارکنان این شرکت می‌گویند گوگل باید از اجباری کردن روزهای کاری صرفنظر کند.آمازون، اسپاتیفای و توییتر در میان شرکتهای فناوری بزرگی هستند که به کارمندانشان اجازه داده‌اند به دورکاری تمام وقت برای مدتی ادامه دهند یا مدیران تیمشان درباره دورکاری آنها تصمیم بگیرند. سایرین مانند اپل و اوبر همچنان انتظار دارند کارمندانشان چند روز در هفته در محل کار حاضر شوند. گوگل اجازه داده است کارمندانش برای دورکاری تمام وقت درخواست کنند اما این اجازه به صورت موردی بررسی می شود و این شرکت انتظار دارد ۲۰ درصد از ۱۴۰ هزار کارمندش در آینده اجازه پیدا کنند به صورت کامل دورکار شوند.بیزنس اینسایدر با ۹ نفر از کارمندان گوگل در آمریکا صحبت کرد و بعضی از آنها اظهار کردند برخورد این شرکت در قبال دورکاری باید تغییر کند و سیاستهای فعلی ممکن است باعث شوند کارکنان نابغه گوگل جذب شرکتهای رقیب شوند. عزم گوگل برای برگرداندن کارمندان به دفاتر قابل درک است. فرهنگ کاری گروهی و حضوری و امتیازات چشمگیر کمک کرد این شرکت پیشگام فرهنگ محل کار در سیلیکون‌ولی شود. چندین کارمند به بیزنس اینسایدر گفتند منتظر بازگشت به محل کار برای حداقل چند روز در هفته هستند اما سایرین می گویند حدود ۱۸ ماه دورکاری ثابت کرده است که می توانند در وضعیت دورکاری هم بهره وری داشته باشند.گوگل در اوت اعلام کرد ۸۵ درصد از ۱۰ هزار درخواست برای دورکاری کامل یا تغییر مکان را که تا دوم ژوییه دریافت کرده بود، تایید کرده است. اما این کارمندان ممکن است با کاهش حقوق حداقل ۲۵ درصدی با توجه به مکان جدیدی که به آنجا منتقل شده‌اند، روبرو شوند. سخنگوی گوگل اظهار کرد: این شرکت چهار هفته دورکاری در سال اضافه کرده و برنامه‌های مراقبتی برای کارمندان در دوران پاندمی در نظر گرفت که شامل دادن ۱۴ هفته مرخصی باحقوق برای مراقبت از عزیزانشان بوده است.بر اساس گزارش بیزنس اینسایدر، بعضی از کارمندان گوگل هم احساس می کنند سیاست دورکاری به شکل برابر بین کارمندان دارای رتبه پایین‌تر و مدیران ارشد اجرا نمی شود. رابرت انسلین، رییس فروش گوگل کلود به صورت دورکاری کامل در فلوریدا کار می کند. نایب رییس ارشد زیرساخت فنی گوگل به نیوزیلند نقل مکان کرده و به صورت دورکاری فعالیت می کند در حالی که اکثر کارمندان قرار است به محل کار برگردند.

سورناستاری:

میزان خروج دانشجویان داروسازی به صفر رسیده است

معاون علمی و فناوری رئیس جمهور گفت: معاونت علمی و فناوری در قالب برنامه همکاری با متخصصان و کارآفرینان بین‌المللی سعی دارد برای برخی مهاجران اقامت‌های ۳ تا ۵ ساله تعریف کند.به گزارش معاونت علمی و فناوری، سورنا ستاری در نشست دانش‌آموختگان سوری دانشگاه‌های ایران گفت: کشور سوریه در روزهای سخت پس از جنگ قرار دارد و برای گذر از این روزها نیازمند همکاری مردم خود است؛ ایران نیز چنین تجربه‌ای داشته و این روزهای سخت را پشت سر گذاشته است. شما تحصیل کردگان سوری باید با بازگشت و به کارگیری توانمندی های خود، سوریه را دوباره آباد کنید.معاون علمی و فناوری رئیس جمهور در ادامه بیان کرد: مهاجرپذیری در ایران یک مفهوم جدید و نوین است به همین دلیل برخی قوانین کشورمان چندان همخوانی با حضور مهاجران ندارد؛ اما معاونت علمی و فناوری در قالب برنامه همکاری با متخصصان و کارآفرینان بین‌المللی سعی دارد برای این افراد اقامت‌های ۳ تا ۵ ساله تعریف کند که همین اقامت‌ها بسیاری از مشکلات شما را برای بهره‌مندی از امکانات رفاهی و اجتماعی کاهش می‌دهد.ستاری افزود: کشور سوریه نیازمند تعریف و پیاده‌سازی زیست بومی مبتنی بر فرهنگ و آداب و سنن بومی خود است. این کار هم باید توسط جوانان و تحصیل کردگان این کشور اتفاق بیفتد. البته استارت آپ ها و شرکت های دانش‌بنیان ایرانی نیز در این مسیر می توانند به آنها کمک کنند و ایده‌های خود را برای بومی سازی در اختیار جوانان سوری قرار دهند.رئیس بنیاد ملی نخبگان با اشاره به اینکه تعاملات دانشگاهی و دانشجویی ربطی به روابط میان کشورها و دولت‌ها ندارد، تصریح کرد: این روابط در صورت بروز مشکلات سیاسی میان کشورها نیز برقرار و پابرجا خواهد بود. به همین دلیل ما خواهان تداوم شکل گیری شبکه‌ای فرادولتی میان بخش خصوصی دو کشور هستیم.

«شاخص بافِت» برای بازار سرمایه ایران حدود ۱.۵۳ است

بورس تهران چقدر حباب دارد؟

Newskasbokar@gmail.com

بورس تهران مدت‌ها است که جذابیت خود را برای عموم مردم از دست داده، اما کمتر کسی معتقد است که بازار سرمایه ایران اکنون ممکن است حبابی باشد. با این همه، بررسی وضعیت بورس تهران بر اساس «شاخص بافِت» (Buffett indicator) نشان می‌دهد که زمینه نگرانی وجود دارد. بر این اساس، بورس تهران اکنون حدود ۵۳ درصد حباب دارد.به گزارش فرارو، تعداد طرفداران سرمایه گذاری در بورس در ایران تغییرات عجیبی را پشت سر گذاشته است: تا همین چند سال پیش فقط حرفه ای‌ها در بازار سرمایه حضور داشتند؛ در نیمه نخست سال ۱۳۹۹، دفاتر پیشخوان دولت پر از شهروندانی بود که می‌خواستند وارد بازار سرمایه بشوند و در نیمه دوم همان سال، بورس دوباره به روزهایِ (به نسبت) خلوت خود برگشت.در مورد اینکه چرا چنین اتفاقاتی افتاد، می‌توان ساعت‌ها حرف زد یا صفحه‌ها یادداشت نوشت. با این همه، در مورد اینکه آیا اساسا سرمایه گذاری در بورس تهران ارزشش را دارد یا نه، بسیار کم گفته اند و کم شنیده ایم. در این مطلب، بر اساس یک شاخص معروف (به نام «شاخص بافِت») و به زبان ساده، به این اشاره می‌کنیم که شاید سرمایه گذاری در بورس تهران از اساس اشتباه بوده باشد.

بزرگ‌ترین صعود و بزرگ‌ترین سقوط

بورس تهران در ماه‌های پایانی سال ۱۳۹۸ و در نیمه نخست سال ۱۳۹۹، جهشی را تجربه کرد که در طول نیم قرن تاریخ فعالیتش تجربه نکرده بود: ارتفاع نماگر اصلی بازار سرمایه (شاخص کل) تا نیمه مردادماه سال ۱۳۹۹ به بیش از ۲ میلیون واحد رسید، حال آنکه همین شاخص، تا پایان سال ۱۳۹۶ خورشیدی کمتر از ۵۰ هزار واحد بود. به عبارت ساده، بازدهی بورس تهران در عرض حدود ۲ سال و نیم، حدود ۴۰ برابر افزایش پیدا کرد.

با این همه، خیلی زود (چنانچه بسیاری پیش‌بینی می‌کردند و در مورد حبابی شدن بورس هشدار می‌دادند) ورق برگشت. بازدهی بورس تهران از نیمه مردادماه سال ۱۳۹۹ در مسیر معکوس قرار گرفته و شاخص کل، حدود ۸۰۰ هزار واحد افت کرد، افتی که بزرگ‌ترین سقوط در بازدهی تاریخ بورس ایران لقب گرفت.

بسیاری از کارشناسان بازار سرمایه می‌گویند بورس تهران اکنون به محلی جذاب برای سرمایه گذاری بدل شده، چرا که با افت ارزش ریال در برابر دلار، ارزش دلاری بازار کاهش پیدا کرده است. با این همه، ماجرا را شاید بتوان از زاویه‌ای دیگر هم دید و در آن صورت، سرمایه گذاری در بورس تهران می‌تواند خطرناک هم باشد.

بر این اساس، برخی شواهد نشان می‌دهند بورس تهران، همین حالا هم حباب دارد. این حباب، اما با آنچه که معمولا از یک «حباب اقتصادی» (Economic Bubble) مراد می‌شود، تا حدی تفاوت دارد. اما اندازه حباب بازار سرمایه ایران اساسا چقدر است و این موضوع تا چه اندازه نگران کننده است؟

«شاخص بافت»: در بورس حواس مان به چه چیزی باشد؟

برای اینکه ببینیم بورس تهران حباب دارد یا نه، باید یک شاخص را معرفی کنیم که از قضا، یادگاری است از یکی از معروف‌ترین بورس بازانِ جهان: «وارن بافت» (Warren Buffett).

«بافِت» اکنون با حدود ۱۰۰ میلیارد دلار ثروت، دهمین فرد ثروتمند در جهان محسوب می‌شود و این در حالی است که تا چند سال پیش، همیشه جزو ۳ نفر ثروتمند در جهان رده بندی می‌شد. موضوع جالب در مورد او، اما این است که «بافِت» بخش عمده ثروتش را مدیون سرمایه گذاریِ در سهام است و بر خلافِ ابرثروتمندانی همچون «ایلان ماسک»، «جف بزوس» یا «بیل گیتس»، خودش شرکت مطرحی در حوزه‌های فناورانه یا نوآورانه ندارد.

«شاخص بافِت» (Buffett indicator) به صورت ساده، نسبت «ارزش بازار» (Market capitalization) را به «تولید ناخالص داخلی» (GDP) نشان می‌دهد و به این وسیله، وجود حباب در کلیت یک بازار سرمایه را بررسی می کند.

منظور از «ارزش بازار» یک شرکت، به صورت ساده این است که اگر بخواهیم آن شرکت را همین امروز بخریم یا از نو بسازیم، چقدر باید هزینه کنیم. مثلا، ارزش بازار هر یک از دو شرکت «اپل» و «مایکروسافت» اکنون حدود ۲ تریلیون دلار است، به این معنی که اگر کسی بخواهد این شرکت‌ها را بخرد، یا چیزی شبیه به آن‌ها ایجاد کند، امروز باید ۲ تریلیون دلار هزینه کند.

به عنوان یک مثال، بر اساس داده‌های شرکت مدیریت فناوری بورس تهران، ارزش بازار شرکت «پتروشیمی خلیج فارس» (که با نماد «فارس» در بورس تهران حضور دارد و بزرگ‌ترین شرکت بورسی ایران هم هست)، حدود ۳۶۰ هزار میلیارد تومان است. این یعنی امروز، برای ایجاد یک شرکت مشابه «پتروشیمی خلیج فارس» باید ۳۶۰ هزار میلیارد تومان سرمایه گذاری صورت بگیرد.

«تولید ناخالص داخلی» هم مجموعِ پولیِ تمامی تولیدات کالا و خدمات در یک اقتصاد، در طول یک بازه زمانی (معمولا یک ساله) را نشان می‌دهد. به عبارت دیگر، «شاخص بافِت» زمانی منطقی خواهد بود که نسبت «ارزش بازار» کل شرکت‌های حاضر در بازار سرمایه، تقسیم بر «تولید ناخالص داخلی» یک کشور، عددی کمتر از یک را نشان بدهد.

چرا بورس تهران «خطرناک» شده است؟

بر اساس اطلاعاتی که در سایت «مرکز پردازش اطلاعات مالی ایران» موجود است، ارزش بازار تمام نمادهای مندرج در بورس تهران، اکنون به حدود ۵.۹ هزار هزار میلیارد تومان (یا به عبارتی حدود ۵۹۰۰ تریلیون تومان) می‌رسد. مجموع ارزش بازار شرکت‌های فعال در «فرابورس» هم به حدود ۱.۱ هزار هزار میلیارد تومان (یا به عبارتی حدود هزار و ۱۰۰ تریلیون تومان) می‌رسد.

به این ترتیب، تمام شرکت‌هایی که در بازار سرمایه ایران حضور دارند و تعداد آن‌ها اکنون حدود ۷۵۰ شرکت است، بر روی هم ارزش بازاری در حدود ۷ هزار تریلیون تومان دارند. به عبارت ساده، این یعنی اگر بخواهیم تمامیِ این شرکت‌ها را همین امروز دوباره از نو تاسیس کنیم، به حدود ۷ هزار تریلیون تومان سرمایه نیاز داریم که برای اقتصاد ایران عددی «بی نهایت بزرگ» است.

با احتساب دلار ۲۴ هزار تومانی (یا دلار «نیمایی»)، این رقم معادل تقریبا ۲۹۱ میلیارد دلار است. با این حساب و کتاب، بازار سرمایه ایران در ردیف ۳۰ بازار سرمایه بزرگ در دنیا قرار می گیرد و ارزش دلاری آن از بازار سرمایه در کشورهایی مانند «ترکیه»، «لهستان»، «اتریش» و «فنلاند» بزرگ‌تر است.

اما این عدد چقدر بزرگ است؟ کل طرح ساخت ۴ میلیون واحد مسکونی در دولت سیزدهم (که از وعده‌های انتخاباتی رئیسی بوده است) نیاز به حدود ۶۰ میلیارد دلار سرمایه دارد. از طرفی، برآورد شده که ایرانی ها، در مجموع حدود ۵۰ میلیارد دلار ارز و طلا در منازل شان نگه داری می کنند. (حدود ۹.۴ میلیارد دلار در قالب طلا و حدود ۴۰ میلیارد دلار در قالب ارزهای خارجی)

آیا این اعداد منطقی هستند؟

یک نکته مهم این است که سقوط ارزش «ریال» در مقابل ارزهای خارجی، موجب افت ارزش دلاری بورس تهران هم شده و اگر نرخ برابری «ریال» در برابر «دلار» را تغییر بدهیم، ارزش دلاری بورس تهران هم تغییر می کند.

مثلا، اگر همین حالا دولت بتواند (به فرض محال و به هر طریقی) قیمت دلار در بازار آزاد ایران را به ۱۰ هزار تومان برساند، ارزش دلاری بورس تهران هم ۲.۷ برابر شده و به حدود ۷۰۰ میلیارد دلار می‌رسد. در این صورت، ارزش کل بازار سرمایه ایران، از ارزش کل بازار سرمایه کشورهایی مانند «روسیه» و «ایتالیا» هم بالاتر می‌رود. بنابراین، عدد محاسبه شده در بالا کاملا به نرخ برابری ریال در برابر ارزهای خارجی وابسته است.

دقیقا به همین دلیل است که ارزش بازارِ بورس تهران، بر اساس محاسبات «بانک جهانی» (The World Bank) حدود ۱.۲ تریلیون دلار تخمین زده شده، که بر مبنای نرخ دلار و شاخص کل بورس تهران در سال ۲۰۲۰ میلادی (سال ۱۳۹۹) محاسبه شده است.

این عدد، امروز بدون اعتبار به نظر می‌رسد، چرا که «بانک جهانی» همین چندی پیش تولید ناخالص داخلی ایران را بر اساس «نرخ ارز نیمایی» به روزرسانی کرده و بر این اساس، GDP ایران به حدود ۱۹۰ میلیارد دلار کاهش پیدا کرده که کمتر از کشورهایی مانند «پاکستان» است.

با این توضیحات، آیا بورس تهران حباب دارد؟ پاسخ این است که بله، اما این حباب آن اندازه بزرگ نشده که به همین زودی بترکد. «شاخص بافِت» برای بورس تهران، اکنون حدود ۱.۵۳ واحد (یا ۱۵۳ درصد) است و این یعنی، ارزش بازار تمام شرکت‌هایی که در بازار سرمایه ایران حضور دارند، ۱.۵۳ برابر بزرگ‌تر از تمام تولیدات اقتصادیِ ایران در طول یک سال است.

این عدد قاعدتا باید کوچک‌تر از یک باشد، چرا که اندازه «اقتصاد ایران» قطعا بزرگ‌تر از اندازه و ارزش «شرکت‌های حاضر در بازار سرمایه ایران» است. به این ترتیب، بورس تهران دست کم ۵۳ درصد حباب دارد.

نکته، اما اینجا است که «شاخص بافت» برای برخی بازارهای سرمایه در دیگر کشورها، حتی بزرگ‌تر هم هست و این یعنی بازار سرمایه در برخی کشورها حبابی‌تر از بازار سرمایه ایران است. به عنوان نمونه، داده‌های «بانک جهانی» در سال ۲۰۲۰ میلادی نشان می‌دهند که بازار سرمایه «هنگ کنگ» با «شاخص بافت» ۱۷.۷ برابری، حبابی‌ترین بازار سرمایه در جهان بوده است.

رتبه دوم (البته با محاسباتی که اکنون بی اعتبار هستند) از آنِ بازار سرمایه ایران است، آن هم با «شاخص بافت» معادل ۶.۳ برابری. (همان طور که در بالا نشان دادیم، با محاسبات دقیق‌تر و به‌روزتر این شاخص اکنون حدود ۱.۵۳ برابر است.)

بازار سرمایه در کشورهایی مانند «عربستان سعودی»، «سوئیس»، «آمریکا»، «کانادا» و «کره جنوبی» هم حباب دارد. («شاخص بافِت» برای این بازارهای سرمایه، به ترتیب معادل با ۳.۴ واحد، ۲.۷ واحد، ۱.۹ واحد، ۱.۶ واحد و ۱.۳ واحد است.)

به این ترتیب، باید نگران حبابی بودن بازار سرمایه در ایران بود، اما این مشکلی نیست که خاصِ ایران باشد و اگر بازار سرمایه با افزایش تعداد شرکت‌ها و «افزایش شناوریِ سهام» (به معنی افزایش سهام عرضه شده از سوی شرکت‌های حاضر در بورس) گسترش پیدا کند، این مشکل را می‌توان به سرعت حل کرد.

با این حال، بورس تهران در هر حال حبابی است و این نه به این سهم یا آن سهم، بلکه به کلیت بازار سرمایه بر می‌گردد. بر این اساس، می‌توان به شرایطی فکر کرد که تحت تاثیر عوامل بیرونی، حباب بورس بترکد. در آن صورت، سرمایه‌های بسیاری، بیش از آنچه تاکنون رخ داده، به باد خواهند رفت.

با ۵۰۰ هزار دانلود

"جوکر" شناسایی شد

بدافزار جوکر در حالی در یکی از برنامه‌های گوگل‌پلی شناسایی شده که این برنامه تاکنون ۵۰۰ هزار بار دانلود شده است.

جوکر یکی از رایج‌ترین بدافزارهایی است که در فروشگاه اندروید ظاهر می‌شود و به‌تازگی این بدافزار در برنامه دیگری پنهان شده که تا کنون ۵۰۰ هزار بار دانلود شده است. این بدافزار مانند سایر هم‌نوعان خود، کاربران را بدون اطلاع آن‌ها در خدمات ممتاز ثبت‌نام می‌کند.

وب‌سایت تک‌پست اعلام کرد محققان امنیت سایبری در موسسه پریدو، به‌طور مرتب مقاله‌ای را به‌روزرسانی می‌کنند که اپلیکیشن‌های آلوده به بدافزار جوکر موجود در فروشگاه گوگل‌پلی را شناسایی می‌کند. آخرین اپلیکیشنی که با بدافزار جوکر شناسایی شده، برنامه‌ای به نام پیام رنگی (Color Message) است.

پیام رنگی برنامه‌ای است که به افراد اجازه می‌دهد پیامک‌های پیش‌فرض خود را شخصی‌سازی کنند. این برنامه توسط ۵۰۰ هزار کاربر ناآگاه اندروید دانلود شده که احتمالاً خیلی دیر به هدف واقعی این اپلیکیشن پی بردند. هدف اصلی جوکر این است که قربانیان را به‌طور مخفیانه در خدمات ممتاز مشترک کند. این کار را با شبیه‌سازی کلیک‌ها و رهگیری پیامک‌ها انجام می‌دهد، همچنین می‌تواند محتوای پیام کوتاه، لیست مخاطبین و اطلاعات دستگاه را بدزدد.

پریدو همچنین اشاره کرده که تشخیص جوکر دشوار است، زیرا از کدهای بسیار کمی استفاده می‌کند و این کدها را کاملاً پنهان می کند و البته حذف برنامه پیام‌رنگی هم سخت است، زیرا می‌تواند نماد خود را پس از نصب پنهان کند. مانند بسیاری از برنامه‌هایی که بدافزار را پنهان می‌کنند، نظرات منفی کاربران در پلی‌استور نشانه‌ای بود از اینکه اشتباهی در حال وقوع است.

جوکر در طول سال‌ها راه خود را به صدها برنامه فروشگاه پلی وارد کرده است، آخرین نمونه آن در ماه اکتبر بود، زمانی که یک برنامه تقلبی بازی مکعب (Squid Game) که هزاران بار دانلود شده بود، حاوی این بدافزار بود. گوگل اکنون پیام‌رنگی را حذف کرده است و به کسانی که آن را دانلود کرده‌اند توصیه می‌شود فوراً برنامه را حذف نصب کنند.

اسپیس ایکس ۵۲ ماهواره اینترنتی دیگر را به فضا برد

اسپیس ایکس در فاصله زمانی کمتر از ۲۴ ساعت ۵۲ ماهواره اینترنتی استارلینک و یک ماهواره متعلق به ترکیه را به مدار زمین برد.یک موشک فالکون ۹ اسپیس ایکس ۵۲ ماهواره اینترنتی استارلینک را به مدار زمین برد.این موشک از مقر فضایی وندربرگ در ایالت کالیفرنیا به فضا پرتاب شد. قسمت اول فالکون ۹ روی پهپاد کشتی اسپیس ایکس در اقیانوس آرام فرود آمد. این یازدهمین پرتاب و بازیافت این قسمت از موشک مذکور بود.قسمت دوم موشک همچنان به مسیر خود در مدار زمین ادامه داد و قرار گرفتن ماهواره‌ها در مکان مورد نظر نیز تایید شد. ماموریتی که دیروز انجام شد، سی و چهارمین عملیات پرتاب استارلینک به حساب می‌آید.استارلینک پروژه اینترنت ماهواره‌ای شرکت اسپیس ایکس است. این شرکت فضایی از چند سال قبل مشغول توسعه خوشه‌ای از ماهواره‌ها است تا دسترسی به اینترنت را به مناطق دورافتاده فراهم کند.این در حالی است که در کمتر از ۲۴ ساعت پس از این پرتاب، اسپیس ایکس ماهواره مخابراتی ترکیه را نیز به مدار زمین برد. یک موشک ۷۰ متری فالکون۹ در ساعت ۳:۵۸ دقیقه بامداد امروز به وقت گرینوویچ از مقر فضایی کیپ کاناورال به مدار زمین پرتاب شد و ماهواره TurksatΔB را به مدار زمین برد. حدود ۹ دقیقه پس از پرتاب، قسمت اول موشک به زمین بازگشت و روی یکی از پهپاد کشتی‌های اسپیس ایکس فرود آمد. بوستر موشکی که در این عملیات به کار رفته بود قبلاً نیز ۲ بار به فضا پرتاب شده بود.قرار است ماهواره TurksatΔB به مدت ۱۵ سال در مدار زمین فعالیت کند و سرویس پهنای باند برای ترکیه، خاورمیانه، اروپا و بخشی از آفریقا فراهم کند.

کسب و کار
روزنامه فرهنگی و اقتصادی کسب و کار
دوشنبه | ۲۹ آذر ماه ۱۴۰۰ | سال هشتم | شماره ۲۳۷۵
صاحب امتیاز و مدیر مسئول: دکتر مینا مهرنوش
سردبیر: مریم بابائی
عضو انجمن صنفی روزنامه های غیر دولتی و مدیران رسانه
پایگاه خبری کسب و کار: www.kasbokarnews.ir
روزنامه کسب و کار ۸۸۲۶۱۰۳۷
فاکس: ۸۸۲۶۰۴۴۷
هماهنگی امور استان‌ها، آگهی و تبلیغات: مسعود شریعت‌زاده ۰۹۱۲۳۹۰۶۰۵۴
نشانی: تهران، خیابان برزگراه جلال آل احمد، بعد از پل آزمایش، روبروی خیابان سرسبز جنوبی، ساختمان امام رضا(ع) طبقه سوم
کدپستی: ۱۵۵۷۹۱۷۱۱۳
توزیع: کسب و کار
آیین نامه اخلاق حرفه‌ای: WWW.KASBOKARNEWS.IR
چاپ: تکسم
پیامک: ۳۰۰۰۴۸۰۰
وبسایت: WWW.KASBOKARNEWS.IR
آدرس الکترونیکی: newskasbokar@gmail.com